Таблица за направените предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане на проект на условия за кандидатстване, условия за изпълнение и пакет документи за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"

№	Данни на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение	Становище на УО на ОПИК
1.	Михаил Пандов MPandov@npp.bg	18.11.2016	Уважаеми дами и господа, АЕЦ Козлодуй в изпълнение на задълженията си по ЗЕЕ взе решение да се обследват и наблюдават само сградите, които не са свързни със сигурноста и безопасноста на ядрените съоръжения. В тази връзка са обследвани (с доклад за обследване по ЕЕ) и включени в системата за мониторинг само тези сгради. В тези доклади има предписана мярка „Изграждане на система за енергиен мениджмънт" Въпросите ни са: 1.Необходимо ли е всички доклади да се обединят в един или може да се приложат всички доклади поотделно. 2.Докладите за обследване по ЕЕ са във формата който се	1. и 2. Следва да имате предвид, че за целите на процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" е изготвен енергиен одит по образец (съгласно Приложение Б). За да могат да кандидатстват по процедурата предприятията следва да имат изготвен енергиен одит съгласно посочения образец. В тази връзка, в случай че имате доклад от обследване за ЕЕ, който е изготвен съгласно Наредбата по чл. 57, ал. 6 от Закона за енергийната ефективност, същият следва да бъде преработен във формата на обследване съгласно процедурата. Трябва да имате предвид, че в рамките на енергийния одит може да се заложат

			изисква по ЗЕЕ, необходимо ли е да се преработят във формата посочен в приложение Б.	мерки, които ще се реализират в повече от един обект/промишлена система като за всеки един обект следва да е предоставена информация съгласно указанията в одита. Следва да имате предвид, че по елемент Б на процедурата са предвидени изрично разходи за консултантски услуги за въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт в предприятията съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO 50001 (Energy Management Systems)/EN ISO 50001 като посоченото не е нужно да бъде включено като мярка в енергийния одит по процедурата. Обръщаме внимание, че не е допустимо за се заявят инвестиции само по елемент Б на процедурата, защото елемент А е задължителен.
2.	Михаил Пандов MPandov@npp.bg	18.11.2016	Уважаеми дами и господа, В Таблица 3.1 от Приложение Б „Доклад за обследване за енергийна ефективност" се изисква „Кратко описание на произвежданите продукти/предоставяните услуги за всеки един от обектите, за които се предвиждат мерки за	Както и по-горе беше посочено, в случай че кандидатът има доклад от обследване за ЕЕ, който е изготвен съгласно Наредбата по чл. 57, ал. 6 от Закона за енергийната ефективност, същият следва

			повишаване на ЕЕ" за 2014,2015 и 2016 г. При условия, че одита е извършен преди 2016 г. (която все още не е изтекла) какви данни да се впищат като енергийни разходи за нея.	да бъде преработен във формата на обследване съгласно процедурата. В тази връзка освен данните за 2014 и 2015 в обследването за енергийна ефективност по процедурата ще трябва да се включат и данни за 2016 г. като една от трите години ще трябва да бъде избрана за представителна спрямо която да бъдат извършвани изчисляванията за енергийните спестявания.
3.	Биляна Тончева, gtc_btoncheva@abv.bg	21.11.2016	**ЗАБЕЛЕЖКИ И ВЪПРОСИ ОТНОСНО <u>ПРИЛОЖЕНИЕ Б – доклад от обследване за енергийна ефективност.</u>** 1. Съгласно така разписаните текстове в приложение Б (представени по-долу), отнасящи се до препоръчните енергоспестяващи мерки, става ясно че е допустимо, както замяна на съществуващо с ново оборудване, така и въвеждане на **<u>изцяло ново оборудване</u>** (оборудване, което не е работило в предприятието и потреблението му не фигурира в годишното потребление на предприятието за представителната година). *Моля да бъде пояснено съгласно,* каква методика би следвало да се оцени спестяването на енергия от въвеждането на новото оборудване, след като няма старо аналогично такова в предприятитето и след като *няма да се подкрепя изпълнението*	1. Съгласно текста, заложен в Условията за кандидатстване *„Обследването за енергийна ефективност следва да съдържа единствено мерки, свързани с дейността за която се кандидатства, като по отношение на тази дейност трябва да е налице информация за енергийното потребление за предходен тригодишен период".* Посоченото изключва възможността да се кандидатства за изцяло нова икономическа дейност (съгласно КИД 2008), по който и да е от приложимите режими на държавна/минимална помощ.

			на мерки, основаващи се на метода „добра стара практика". За мерки, които предвиждат разширяване на съществуващо производство, енергийното потребление преди въвеждане на мярката се завишава пропорционално на съответното увеличение на производството. Завишеното потребление се определя по следния начин: • За мерки, предвиждащи замяна на съществуващо с ново оборудване, завишеното потребление е равно на разликата между коригираното енергийно потребление за свързаните с мярката дейности и енергийното потребление за свързаните с мярката дейности (преди въвеждане на мярката). • За мерки, предвиждащи въвеждане на изцяло ново оборудване (оборудване, което не е работило в предприятието и потреблението му не фигурира в годишното потребление на предприятието за представителната година), завишеното потребление е равно на коригираното енергийно потребление за свързаните с мярката дейности. 2. Моля да бъде пояснено подробно какво означава понятието **„ДОБРЕ ОБОСНОВАНА"** в случаите в които часовата използваемост (h/год.) на съществуващото и препоръчаното с мярката оборудване е различна. На какъв принцип ще се счита, че едни пояснения са по-добре обосновани от други? Трябва да има определен критерии на база, на който да се оценяват тези обосновки, в противен случай няма да има	Така зададеното ограничение реално не изключва възможност кандидатът да заяви за подкрепа изцяло ново като вид оборудване, с което да се въведе нова операция/нов вид услуга, но в рамките на икономическата дейност, която е осъществявал и за която има история на енергопотреблеието. Посоченото означава, че съгласно изискванията по процедурата за дейностите, които се подкрепят за финанансиране следва да има история на производството на конкретния продукт в самото предприятие, енергиен баланс за неговото производство и ясен разход на енергия за единица продукт. Именно това е основата, която следва да се използва за сравнение. 2. Обосновката следва да включва текстова аргументация на стойностите за годишна използваемост на съществуващото и препоръчаното с мярката оборудване. Тази аргументация отчита различните особености на съответната технология или процес,

			равнопоставеност между одиторите. 3. Съгласно разписаните текстове в приложение Б няма да се подкрепя изпълнението на мерки за ЕЕ, при които **<u>паричната равностойност на неенергийните спестявания е по-голяма от тази на енергийните спестявания</u>**. За целите на написаното ще представим конкретен пример, за който горе цитираното правило не би могло да бъде приложимо. Голяма част от предприятията заменят множество на брой съществуващи стари машини (оборудване) обслужвани от голям брой персонал, с една модернизирана, автоматизирана поточна линия (машина), която ще бъде експлоатирана от по-малко на брой работници. В тези случай логично е намаляване на експлоатационните разходи, както по отношение на подръжката на новите машините, така и по отношение на работни заплати. Паричната равностойност на получените в този случай спестявания, т.н. неенергийни ще бъде по-голяма от енергийните. Моля да бъде пояснено как се процедира в конкретни случаи. 4. В така представената таблица 6.1 от доклада е заявена ясно разграничима производителност – бройка и тонове, т.е не е представено в многоточия, което да позволява изписването на конкретна производителност за всеки конкретен проект.	поради което не би могло да се дефинира „определен критерий на база, на който да се оценяват тези обосновки". Бихме добавили, че обосновките няма да се „оценяват". Те единствено ще ограничат свободното интерпретиране на данни, водещо до изкуствено завишаване на размера на енергийните спестявания. 3. Във финалната версия на документацията по процедурата ограничението е преформулирано като е сложено изискване паричната равностойност на енергийните спестявания за дадена мярка да не е по-малка от 20 % от общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението ѝ. Допълнително е включен нов критерий за оценка „Парична равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта", който приоритизира мерки с по-висок размер

			Как би следвало да се процедира в случаите, в които производителността на конкретен проектт не се измерва в така представената производителност? Как би следвало да се процедира в случаите, в които има няколко мерки с различна от така представената производителност? **ЗАБЕЛЕЖКИ И ВЪПРОСИ ОТНОСНО <u>ПРИЛОЖЕНИЕ Й – Критерии за техническа и финансова оценка.</u>** **Критерии** / **Макс. брой точки** / **ПРЕДЛОЖЕНИЯ** **I. Повишаване на енергийната ефективност** / **48** **1. Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие** / **22** / *<u>Критерият е твърде завишен.</u>* *На база на опита и предвид спецификата на производство на големите предприятия в България, следва да се*	на паричната равностойност на енергийните спестявания. 4. В антетката на Табл. 6.1 се вписват характерните за оборудването в обхвата на мерките размерности за произведена продукция без ограничения. (Посочените в образеца размерности - бр./год. и t/год. са примерни и едни от най-често срещаните.) Същото се отнася и до размерностите за специфично потребление (преди и след мерките) и за спестяванията на единица продукция. Те следва да са представени в kWh/бр., kWh/t и др., както е указано в т. 5.1.3 от текстовата част на образеца. Структурата на Табл. 6.1 не показва еднозначно коя от вписните в антетката размерности за коя мярка се отнася. За избягване на посочената слабост на таблицата, в нея би следвало да се включат още 5 колони. Това обаче би я направило недобре четима, поради което таблицата е структурирана по този начин, а размерностите за произведена продукция, специфично потребление и енергийни спестявания за единица

					твърди, че подобен процент от порядъка на 20 % спестяване на енергия след въвеждане на ново оборудване/подмяна на старо спрямо цялото потребление на енергия на предприятието е невъзможен. *За целта ще представим нагледно конкретен пример с едно голямо предприятие, което потребява енергия от порядъка на 60 000 000 kWh. След подмяна на 10 пещи (на стойност максималния гранд), които са много енергоемки и ще доведат до сравнително спестяване на енергия сами по себе си, отнесено обаче към общото потребление на енергия - 60 000 000*	продукция се разписват в т. 5 за всяка една мярка. По отношение на забележките от Критериите за техническа и финансова оценка: - **Предложението се приема** Скалата на критерия „Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие" е коригирана във финалната версия на документацията по процедурата; - Относно критерия, свързан с отпадната енергия следва да имате предвид, че посочената инвестиция не е допустима само по режим "de minimis", но и по режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност". Ограничение за придобиване е налице единствено по отношение на режим „регионална инвестиционна помощ" като същото идва от текст в Регламент (ЕС) № 651/2014, забраняващ финансирането по този режим на инвестиции в

					kWh, процентът спестяване не би бил повече от 1%. *Няма база за сравнение между едно микро предприятие, потребяващо около 5 тона гориво и едно голямо по отношение на потреблението на енергия. Подлагането им на едни и същи критерии по отношение на спестяването на енергия и неправилно. Така представените критерии бяха заложени за микро, малки и средни предприятия, но по отношение на големите би□следвало да се редуцират, както следва:*	системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление. - Съблюдаването на изискването за обхват от минимум 60 % от енергопотреблението на обекта на автоматизираната система за мониторинг и контрол на енергопотреблението (СМК) ще бъде изследвано на база предоставената от страна на енергийния одитор информация в рамките на енергийния одит, касаещ мярката АСМ. - **Предложението се приема** Останалите критерии, по които имате бележки, също са ревизирани във финалната версия на документацията по процедурата.
				>20% енергийно спестяване	22	*Да отпадне*	
				>15% ≤20% енергийно	19	*Да отпадне*	

			спестяване			
			>10% ≤15% енергийно спестяване	16	*Да отпадне*	
			>8% ≤10% енергийно спестяване	13	*Да отпадне*	
			>6% ≤8% енергийно спестяване	10	>6% ≤10% енергийно спестяване - 22	
			>4% ≤6% енергийно спестяване	7	>3% ≤6% енергийно спестяване - 17	
			>2% ≤4% енергийно спестяване	4	>1% ≤3% енергийно спестяване - 12	
			>0% ≤2% енергийно спестяване	0	>0% ≤1% енергийно спестяване - 7	
					≤0% енергийно спестяване□- 0	
			2. Проектът включва дейности за оползотворяване на отпадна енергия	**3**	*Критерият да може да бъде приложим за всички режими, не само за режим деминимис.*	
			Проектът включва дейности за оползотворяване на отпадна енергия	3		
			Критерият не е изпълнен	0		
			3. Проектът включва дейности за изграждане	**3**	*Моля да бъде разя□нено на каква*	

			на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблениетоил и кандидатът има вече изградена автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението *Забележка:За да се счита спазен критерия□по отношение на автоматизираната система за мониторинг и контрол на енергопотреблението (както за изградената, така и за тази, която се предвижда да бъде изградена) същата следва да обхваща минимум 60 % от енергопотреблението на обекта*		*база ще бъде определен обхватът от минимум 60 % от енергопотреблението на обекта.*		
			Проектът включва дейност за изграждане на автоматизирана система	3			

			за мониторинг и контрол на енергопотреблениетоили кандидатът има вече изградена автоматизиран□ система за мониторинг и контрол на енергопотреблението			
			Проектът не включвадейност за изграждане на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението нито кандидатът има изградена автоматизирана система за мониторинг и контрол на е□ергопотреблението	0		
			4. Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към	**20**	*<u>Критерият е твърде завишен.</u>* *На база на опита и предвид спецификата на производство на големите предприятия, следва да се твърди, че*	

			необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.)		*при спестяване на енергия от порядъка на около 50 % и инвестиция 2 500 000 лв. (предвид максималната стойност на гранда) представеното отношение ше бъде от порядъка на 1-2 kWh/лв.*	
			>20 kWh/лв.	20	*Д□ отпадне*	
			>15 ≤20 kWh/лв.	18	*Да отпадне*	
			>10 ≤15 kWh/лв.	15	*Да отпадне*	
			>6 ≤10 kWh/лв.	12	*Да отпадне*	
			>4 ≤6 kWh/лв.	9	*Да отпадне*	
			>3 ≤4 kWh/лв.	6	*20*	
			>2 ≤3 kWh/лв.	3	*15*	
			>1 ≤2 kWh/лв.	1	*10*	
			>0 ≤1 kWh/лв.	0	*0*	
			II. Икономическа и финансова стабилност на ка□дата	**24**		
			1. Внедрени стандарти:кандидатът има въведена система	**2**	*EMAS се притежава към момента от само 3 дружества в страната.*	

			за управление на предприятията съгласно следните стандарти: EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, БДС EN ISO 50001/предвижда да въведе Б□С EN ISO 50001		*Процедурата за издаването му е много сложна и <u>на практика критерият е непостижим</u>*		
			Кандидатът е реализирал и трите дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти или Кандидатът е реализирал две дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти и планира да въведе трети по проекта (БДС EN ISO 50001).	2			
			Кандидатът е реализирал две дейности, свързана с	1			

			въвеждане на международно признат стандарт или Кандидатът е реализирал една дейност, свързана с въвеждане на международно признати стандарти и планира да въведе втори по проекта (БДС EN ISO 50001).				
			Кандидатът е реализирал една/нито една подобна дейност **или** кандидатът не е представил необходими□е документи в потвърждение за тяхното реализиране	0			
			III. Конкурентоспособност на предприятието в резултат на изпълнението на проекта (прогнозни данни)	**16**			
			1. Вътрешна норма на възвръщаемост (IRR)	**8**			

			на инвестиционните мерки по проекта			
			Вътрешната норма□на възвръщаемост е > 18%	8		
			Вътрешната норма на възвръщаемост е ≤18 > 15%	6		
			Вътрешната норма на възвръщаемост е ≤15 > 12%	4		
			Вътрешната норма на възвръщаемост е ≤12 > 8%	2		
			Вътрешната норма на възвръщаемост е ≤ 8%	0		
			2. Срок на откупуване на инвест□циите	**8**	*<u>Критерият е твърде завишен.</u>* *Предлагаме срока на откупуване да бъдес максимален брой точки при 7 години включително*	
			До 3 години вкл.	8		
			От 3.01 до 6.0 години вкл.	6		

			От 6.01 до 9 години вкл. — 4 От 9.01 до 12 години вкл. — 2 От 12.01 до 15 години вкл — 1 Над 15 години (15.01 и нагоре) — 0	
4.	Стефан Вуков EEC-Енергийно Ефективни Системи ЕООД, stefan.vukov@ees-bg.com	23.11.2016	**Предложение за промяна** **Относно**: оценка на енергийната ефективност съгласно публикуваните за обществено обсъждане **КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по** Процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия " Точка 4 от насоките включва показател за енергийна ефективност, който отчита ефективността на инвестициите като спестена енергия към разходите за инвестицията: „4. Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.)" За оценка на този показател са дадени стойностите в табличен вид на точките, които се получават при определено	**Предложението се приема** Скалата за оценка на цитирания от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата.

			отношение: <table><tr><td>>20 kWh/лв.</td><td>20</td></tr><tr><td>>15 ≤20 kWh/лв.</td><td>18</td></tr><tr><td>>10 ≤15 kWh/лв.</td><td>15</td></tr><tr><td>>6 ≤10 kWh/лв.</td><td>1□</td></tr><tr><td>>4 ≤6 kWh/лв.</td><td>9</td></tr><tr><td>>3 ≤4 kWh/лв.</td><td>6</td></tr><tr><td>>2 ≤3 kWh/лв.</td><td>3</td></tr><tr><td>>1 ≤2 kWh/лв.</td><td>1</td></tr><tr><td>>0 ≤1 kWh/лв.</td><td>0</td></tr></table> Големите предприятия имат консумация на енергия между 2000 и 6000 MWh/год. Ако приемем,че средното потребление е между 3000 и 4000 MWh/год. консумация на енергия, при очаквана инвестиция от 2 000 000 лева предприятието следва да спести поне 2 000 000 kWh, за да получи 1 точка – отношение 1. Това означава над 50% спестявания за предприятието. За мащабите на големите предприятия е необходимо изграждане на изцяло ново предприятие или инвестиции за над 20 млн. лв.във вече съществуващо, за да се достигнат такива показатели на спестяванията. Това прави показателят слабо ефективен и силно намалява точките на предрпиятията, като в повечето случаи на предварителни	

			изчисления се получава така, че големите предприятия не могат да достигнат прага от 60 точки за участие в програмата. В резултат на посочените предварителни оценки, считаме че показателят трябва да бъде ревизиран, така че да се получават максимален брой точки при съотношение 3 или по-малко. В подкрепа на становището прилагаме оценка на нужния финансов ресурс за постигане на спестявания в индустрията, който е направен от експерти на АУЕР.	

АГЕНЦИЯ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ И НЕОБХОДИМИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ПО СЕКТОРИ до 2020

Сектор	Спестена енергия, (спрямо 2008)	Спестена електро генерираща мощност, (спрямо 2008)	Необходими финансови ресурси, (допълнително)
-	ktoe	MW	млн. лева
Индустрия	443	415	2 362
Транспорт	373	0	1 681
Домакинства	279	364	1 627
Услуги	121	257	695
Селско стопанство	22	0	102
Общо	**1 238**	**1 036**	**6 467**

След преобразуване на мерните единици се получава съотношение 2.18 kWh/лв., което е трудно достижимо, но е получено в резултат на анализи на постъпили в АУЕР енергийни обследвания. Стойност от 3 и повече е недостижимо и не би следвало в скалата да се залагат стойности по-високи от 3.

5.	Илия Ииев, iiliev@enconservices.com	24.11.2016	Здравейте, На база на получената информация за процедури по BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" имаме следните препоръки: 1. Енергийният одит да получи субсидия както беше с МСП поне в размер на 50%; 2. Според НАРЕДБАта за методиките за определяне на националните индикативни цели, реда за разпределяне на тези цели като индивидуални цели за енергийни спестявания между лицата по чл. 10, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност, допустимите мерки по енергийна ефективност, методиките за оценяване и начините за потвърждаване на енергийните спестявания Приложение No 5 към чл. 21 в списъка с допустимите мерки и сроковете на действието им е написано, че Мениджмънт и мониторинг срокът е едва 2 години, което е по-малко от срока на откупуване на инвестицията. Считаме, че това е грешка в Наредбата. 3. Намираме за положителна промяна въвеждането на критерий за ефективност на инвестицията. Обаче, статистиката направена върху 60 реални проекта от програмата за МСП за критерия се получава стойност между 0 и 2 kWh/лв., което означава, че тези 60 проекта биха получили от 20 възможни точки съответно 0 или 1 точка.	**1. Предложението не се приема** Съгласно ограничението, заложено в Инвестиционен приоритет 3.1. от текста на ОПИК за извършване на обследвания за енергийна ефективност ще бъдат подкрепяни само предприятия, които не попадат в обхвата на задължителния режим съгласно Директивата за енергийната ефективност, а големите предприятия попадат именно в този обхват. 2. Предвидената по процедурата мярка „Автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението" (СМК) е техническа и животът ѝ следва да се определи на основата на данни от техническата документация на препоръчаното с мярката оборудване. Мярката „Мениджмънт и мониторинг" от цитираното от Вас Приложение се

			Предлагаме да се променят границите на този критерий, защото и най-добрите проекти ще съберат под 60 точки. 4. Предлагаме дейностите, които водят до допълнителни точки, да са съвместими със всеки един от трите режима. Не е логично в режим на регионална инвестиционна помощ да не се признава утилизацията на енергия. Ако се зачита само в режим на deminimis, то този стимул ще отпадне почти за всички проекти. 5. Намираме за положително, че освен утилизация на топлина се признава и утилизацията на други видове енергия. 6. При оценката на срока на откупуване е предложен максимален брой точки за проекти с РО<3 години. Такива мерки са обикновено утилизация на отпадъчна топлина. Но понеже тази мярка върви само с deminimis, означава че броят на такива проекти със срок на откупуване под 3 години също ще бъде силно ограничен. Искрено се надяваме, че нашите предложения ще подобрят правилата за приемане на документи по BG16RFOP002-3.002.	намира в раздел „Организационни мерки" и указаният в Приложението срок от 2 години не се отнася до мярка АМК. Цитираната в т. 2 наредба е заменена от Наредба №Е-РД-04-3/04.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините за доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им. Това ще бъде отразено в образеца на доклад. **3. Предложението се приема** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **4. Предложението не се приема** Следва да имате предвид, че инвестициите, свързани с оползотворяване на отпадна енергия не са допустими само по режим "de

				minimis", но и по режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност". Налице е ограничение за придобиване единствено по отношение на режим „регионална инвестиционна помощ" като същото идва от текст в Регламент (ЕС) № 651/2014, забраняващ финансирането по този режим на инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление. **6. Предложението се приема** Скалата за оценка по критерия за срока на откупуване е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата.
6.	Маргарита Стипцова, m.stiptsova @i-dea.eu	28.11.2016	Здравейте, Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане документи по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия", моля обърнете внимание на следните коментари: 1. Според Критерии за техническа и финансова оценка допълнителни точки печелят проекти с включени	1. Целта на настоящото обществено обсъждане е да се дават мнения, предложения и коментари в посока подобряване на документацията по процедурата, а не да се задават въпроси

			дейности за оползотворяване на отпадна енергия и за изграждане на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението. В тази връзка, моля да бъде изрично записано къде следва да бъдат отнесени разходите за осъществяване на тези дейности – към Елемент А или Елемент Б 4) 2. Относно задължението за извършено обследване за енергийна ефективност, бих искала да привлека вниманието Ви към обстоятелството, че липсата на предварително съгласуване на изготвените енергийни одити ще доведе до проблеми на етап оценка, а именно отхвърляне на голям брой проектни предложения поради неточности в одитите. В тази връзка, предварителен контрол от страна на АУЕР, какъвто се осъществяваше по схемата за ЕЕ в МСП, ще гарантира, че енергийните обследвания са коректно изготвени и ще даде възможност на повече проекти да бъдат оценени по същество.	по нея. Посоченото ще може да бъде направено след официалното обявяване на процедурата в рамките на специално създадения за целите на процедурата електронен адрес. Изрично записване отделните видове инвестиции, свързани с изпълнение на мерки за енергийна ефективност, към кой елемент се отнасят не може да бъде направено, защото същото зависи от спецификата на проекта и избрания режим на държавна/минимална помощ. В Условията за кандидатстване изрично е посочено, че инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление, (сред които са и системите за отпадна енергия) не могат да получат финансиране по режим „регионална инвестиционна помощ". 2.**Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не

				могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. Допълнително следва да се има предвид, че не всеки вид неточност води автоматично до отхвърляне на енергийния одит като в Условията за кандидидатстване и Критериите и методологията за оценка на проектните предложения е описано как се процедира в отделните случаи.
7.	Валентина Узунова, aves_eo@abv.bg	28.11.2016	Уважаеми Госпожи и Господа, Обръщам се към вас от името на Асоциация Високотехнологични енергийни системи, относно процедура за	

			подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия". След обстойно разглеждане на публикуваните материали, даваме следните предложения: 1. Процедурата по предаване и контрол на готовите енергийни одити да бъде изцяло взаимствана от приключилата програма за Малките и средни предприятия. Да бъде дадена възможност на големите предприятия енергийните одити да се проверяват от единствения компетентен орган в България - Агенцията за устойчиво енергийно развитие. В предложените документи е видно, че отново се връщате във времената, в които имаше много сериозни предпоставки за корупционни практики. Не се даваше възможност за корекции на технически и методически грешки, възникнали поради специфичния формат на енергийните одити, който не кореспондира с нормативно установения. 2. Сериозно стои въпросът за това, че големите предприятия са задължени лица по Закона за енергийната ефективност и трябва да имат извършени енергийни одити, изготвени съгласно наредбите към Закона за енергийната ефективност. От друга страна участието в програмата ги задължава да имат изготвен за нуждите на програмата специфичен енергиен одит. Според програмата не се предвиждат средства, които ще се	1. Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент

			възстановяват на големите предприятия за изготвянето на специфичния енергиен одит, при успех на проекта им. Това е предпоставка за финансово натоварване на последните с около 20 000 - 40 000 и повече лева за изготвянето на енергийният одит по програмата. Отделно предприятията трябва да заделят ресурс за изготвянето на енергиен одит на същите ценови нива, който вече ще е изготвен по нормативните изисквания. Предлагаме на Управляващия орган да преосмисли позицията си по отношение на специфичния енергиен одит за нуждите на програмата и да се приеме представянето на нормативно установен енергиен одит, при положение, че няма да се възстановяват средства за изготвянето му на класираните проекти. Ако се реши одитът да остане по специфичната за програмата форма, то е резонно да се възстановяват средства, тъй като за големите предприятия, съществува законово изискване за изготвянето на енергиен одит и поръчката за още един енергиен одит ще затрудни финансово големите предприятия. 3. Да се даде официална възможност за корекция на енергийните одити, което е резонно поради специфичния характерна изискванията на програмата. Това ще намали предпоставките и опитите за корупционни практики.	възможност за включване в процедурата. Допълнително, следва да се има предвид, че УО на ОПИК следи и стриктно прилага съблюдаването на изискванията, заложени в ПМС 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на БФП по програмите, финансирани от ЕСИФ за периода 2014 – 2020 г. и по-специално чл. 16, където са посочени изискванията, на които трябва да отговарят помощник-оценителите, в това число да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите им, както и да не са в конфликт на интереси. 2.**Предложението не се приема** Съгласно ограничението, заложено в Инвестиционен приоритет 3.1. от текста на ОПИК за извършване на обследвания за енергийна ефективност ще бъдат подкрепяни само предприятия, които не попадат в обхвата на задължителния режим съгласно Директивата за енергийната ефективност, а големите

			С уважение, Валентина Узунова Председател на Асоциация Високотехнологични енергийни системи	предприятия попадат именно в този обхват. На база посоченото УО на ОПИК не може да заложи като допустим разход изготвянето на енергийни одити по процедурата за големи предприятия. Допълнително следва да се има предвид, че УО на ОПИК счита, че изготвянето на енергиен одит по образец, който е предвиден специално за целите на процедурата е по-подходящо и целесъобразно по следните прични: - енергийният одит по образец е съобразен изцяло със спецификите на процедурата, допустимите дейности и кандидати, вкл. информация за приоритизирани дейности, за специфични изисквания на приложим режим (чл. 38 от Регламент (ЕС) № 651/2014), необходима информация за изчисляване на специфичните критерии за оценка на проектите и др. под. - енергийният одит по образец обхваща само мерките, които са обект на подкрепа по процедурата за разлика от нормативно установеното обследване за енергийна еективност, което обхваща

				цялата дейност на предприятието; - изготвянето на доклад от обследване за ЕЕ съгласно Наредбата по чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ е сложен и дълъг процес, който за определени предприятия отнема над година и с оглед кратките срокове за подготовка на проектните предложения и одитите към тях, изискването за нормативно обследване би лишило от възможност за кандидатстване значителен брой предприятия. - енергийният одит по образеца макар и да не е обследване по смисъла на ЗЕЕ почива на логиката на закона и на приложимата поднормативна уредба. В тази връзка кандидати, които вече имат изготвени обследвания съгласно закона, би следвало да могат да го преработят в одит за целите на процедурата сравнително лесно и бързо. - не на последно място с оглед липсата на възможност по настоящата процедура за преработка на енергийния одит по-сложния и всеобхватен доклад от обследване за ЕЕ би създал предпоставки и за повече неточности и

				грешки в сравнения с опростения одит по процедурата, което би увеличило вероятността за отхвърляне на кандидидатите на това основание. 3. **Предложението не се приема** Съгласно посоченото в т.1 по-горе АУЕР не може да се ангажира с процеса по извършване на предварителен контрол на енергийните одити по настоящата процедура. Провеждането на публична процедура по избор на друга структура, която да извършва този контрол би забавило твърде дъло във времето обявяването на настоящата процедура. С оглед на сравнително по-малкия брой проекти, който очакваме да получим по тази процедура в сравнение с процедурата за МСП, както и ограничения бюджет по нея са аргументи в посока да обявим процедурата без предварителен контрол на одитите и възможност за тяхното коригиране. Следва да се има предвид, че процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" е процедура на

				конкурентен подбор на проекти и подкрепа ще бъде предоставена на тези, които най-точно и качествено са изготвили своите енергийни одити и проекти.
8.	m.denkova@projecthouse.bg, Мария Денкова	28.11.2016	Здравейте, Във връзка с публично обсъждане по процедура **BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"**, излагам следните коментари, които са свързани с постигане на допълнителна яснота по отношение на условията за кандидатстване: **1. Във връзка със следния текст в Условията за кандидатстване:** *„Кандидатите следва да имат предвид че дейностите, свързани с въвеждане на възобновяеми източници (ВИ), не са допустими за финансиране по елемент А."* От описаните условия по-долу обаче не става ясно дали са допустими по елемент А инвестиции в системи за отопление и/или охлаждане или системи за производство на енергия за собствени нужди, които не въвеждат ВИ, при спазване на всички останали приложими изисквания като например: 1. Закупуване на климатична инсталация по режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност", или 2. Закупуване на котел на газ с цел отопление по режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на	1. и 2. Целта на настоящото обществено обсъждане е да се дават мнения, предложения и коментари в посока подобряване на документацията по процедурата, а не да се задават въпроси по нея. Посоченото ще може да бъде направено след официалното обявяване на процедурата в рамките на специално създадения за целите на процедурата електронен адрес. В Условията за кандидатстване изрично е посочено, че инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за

			енергийната ефективност", или 3. Закупуване на система за производство на енергия за собствено потребление по режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност". **2. Във връзка със следния текст в Условията за кандидатстване:** *„**4)** Разходи за инвестиции, препоръчани в обследването за енергийна ефективност, които не са заявени по Елемент А.* ***ВАЖНО:** Разходите по т. 4 следва да отговарят на същите изисквания като разходите по елемент А, а именно да са:* *Разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване (в това число специализирани транспортни средства) и СМР, представляващи дълготрайни материални активи, препоръчани в обследването за енергийна ефективност.* *Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (вкл. разходи за разработване на софтуер), препоръчани в обследването за енергийна ефективност."* Вземайки предвид останалите условия за кандидатстване, е очевидно, че при инвестиции за въвеждане на ВИ, тъй като те са недопустими по елемент А и съответните приложими по него режими на финансиране, тези инвестиции трябва да се заложат по елемент Б по горецитираната т. 4. Получава се обаче неяснота или донякъде объркване по отношение на следното:	собствено потребление, не могат да получат финансиране по режим „регионална инвестиционна помощ". Целта на Условията за кандидатстване не е да разпише изрично допустимостта на всеки един вид инвестиция по отношение на всеки един елемент и режим на помощ, а да зададе изискванията и рамката, която кандидатите да следват, струтурирайки своето проектно предложение според своите нужди и специфики. На база псоченото Условията за кандидидатсване не са място за включване на примери и варианти на структуриране на допустимите инвестиции по схемата.

			• Възможно ли е да има хипотеза, при която инвестициите в СМР на производствена сграда да не бъдат включени в елемент А, а в елемент Б? • В случай, че е необходима инвестиция в софтуер (т.е. дълготраен нематериален актив) във връзка с въвеждането на ВИ, това означава ли, че и тя, независимо че се явява косвена инвестиция, например за управление на съоръжението, което използва възобновяем източник, а не е компонент от него (иначе трябва да се бюджетират заедно на един ред), трябва да се заложи по елемент Б по горецитираната т. 4? Предложението ми е да се дадат примери кога е приложима горецитираната т. 4, така или иначе възможните варианти/ ситуации на приложимост не са много! По този начин ще се предотврати в голяма степен задаването на множество въпроси във връзка с различни подобни казуси впоследствие! Дата 28.11.2016 г. С уважение, Мария Денкова, Управител ПРОДЖЕКТ ХАУС ЕООД	
9.	elena@projecta.bg,	28.11.2016	Здравейте, В т. 13.2. Недопустими дейности от Проекта на Условия за	Изложената препоръка и отразяването ѝ във всички схеми по регионална помощ се базира на указания от Отдел

	Елена Христова		кандидатстване по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" е записано, че следната дейност е недопустима за финансиране – „закупуване на дълготрайни активи втора употреба и на дълготрайни активи, които не са заведени за първи път от получателя на помощта (закупени от първи доставчик или производител)". Бихме искали отново да обърнем внимание на това, че условието дълготрайните активи да са закупени от първи доставчик или производител е силно ограничаващо и възпрепятства участието в процедури за избор на изпълнител на всички търговци, които предлагат дълготрайни активи от производител с дву и три степенна система на дистрибуция. Подобно ограничение не отчита факта, че много големи производители са обособили своите производства в отделни самостоятелни дружества, а търговската си дейност – в представителства, които от своя страна не продават директно на крайни клиенти, а работят чрез дистрибутори (търговци) на своите продукти. Примерно, с подобна система се дистрибутират продуктите на Майкрософт. Подобно условие автоматично прави недопустимо закупуването на всякакви продукти на Майкрософт по процедура с подобно условие. Аналогична е ситуацията с продуктите на всички производители, които са възприели такава или подобна система на диструбиция. Следва да се отбележи, че дори и когато един дълготраен актив се закупи от първи доставчик или производител, то той	"Регионални помощи и инфраструктура" на ГД Конкуренция и на тълкуванията на ГД, представени в рамките на работните групи към същата. Целта на препоръката е да се минимизират два риска: - от изкуствено завишаване на стойностите на активите при верижна препродажба; - от придобиване на активи (нови поради липса на експлоатация) от други предприятия, които не са търговци/дистрибутори (което би ги превърнало в активи 2-ра употреба). Типичният пример за ситуация, която следва да бъде избегната е, когато предприятие-производител купува машина от друго предприятие-производител (което ги за закупило преди това, но не ги е експлоатирало), а не от дистрибутор.

			вече е бил заведен счетоводно от всеки от тях и няма как да бъде заведен за първи път от получателя на помощта. Разликата е, че в първия случай, активът ще бъде заведен като продукция или стока (краткотраен актив), а във втория като дълготраен актив. Настоящата формулировка, на практика, прави закупуването дори и от производител и първи доставчик, недопустимо. В същото време, един актив може да е нов и да е заведен за първи път като дълготраен актив и след придобиване от доставчик, който не е първи доставчик, т.е. това не зависи от броя на доставчиците във веригата. Във въпроси и отговори по друга процедура сте дали следното обяснение на наличието на това ограничаващо условие: „Изискването придобитите по проекта активи да са нови (неупотребявани) и да са заведени за първи път от получателя на помощта (закупени от първи доставчик или производител) е въведено във връзка с препоръка на Министерство на финансите относно коректното отразяване изискването на чл. 14, пар. 6 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014." Следва да се отбележи, че чл. 14, пар. 6 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 указва единствено, че придобитите активи трябва да са нови (освен в случай на МСП и когато става дума за придобиване на стопански обект), и не поставя допълнителни ограничения относно броя на участниците във веригата на доставки. Също така, с оглед реалната обстановка на пазара в	

			България, където сравнително малко на брой големи търговци представляват множество производители всеки (в повечето браншове), това условие може да доведе до ниска или липсваща конкуренция, а слабата конкуренция води до необосновано високи ценови оферти. Създава се ситуация, в която бенефициентите ще трябва да отхвърлят оферти с по-ниски цени (при равни други условия) за сметка на оферти на търговци, които са в качеството си на „първи доставчик". Това, категорично, поставя бенефициента в нарушение на принципа за доброто финансово управление. Буди недоумение фактът, че това условие се поддържа вече в няколко последователни процедури по ОПИК, въпреки че е ограничаващо и че единственият аргумент в негова полза е нецитиран коментар на МФ относно чл. 14, пар. 6 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014. На база на горепосоченото би било коректно да се прецизират формулировките, така че да осигурят спазването на условията на нормативната уредба (национална и ЕС), но без да ограничават свободната конкуренция между фирмите. Предлагаме да остане условието, че не е допустимо „закупуване на дълготрайни активи втора употреба и на дълготрайни активи, които не са заведени за първи път като такива от получателя на помощта". Считаме, че това би било достатъчно, за да е изпълнено условието на чл. 14, пар. 6 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 и също така ще позволи на бенефициентите да спазят принципа за доброто	

			финансово управление при избора на изпълнители. Поздрави, Елена Христова	
10.	k.krasteva@vutovi.bg , Катрин Кръстева	28.11.2016 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената за обществено обсъждане процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия", към настоящия имейл прилагаме предложения и коментари от фирма Вутови ООД. Съгласно изискването за формата на коментари, същите са изнесени и в отделен файл, с референция към всяка точка за кой текст от документацията се отнася. **Коментари във връзка с документация по процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" от фирма ВУТОВИ ООД** **1. По Условията за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия":** **<u>Точка 13.1. Допустими дейности, стр. 23</u>** **Във връзка с контрола относно качеството на**	1. **Относно предложението за контрола относно качеството на изготвените енергийни одити – предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР

			изготвените енергийни одити: Предлагаме контролът относно качеството на изготвените енергийни одити да бъде извършван от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), както беше и при процедура BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия". Практиката показва, че извършването на контрол от външни лица забавя процеса на оценка. **<u>Точка 13.1. Допустими дейности, стр. 24</u>** **Във връзка с допустимите дейности, по Елемент А:** Предлагаме към текста: *„Допустими по настоящата процедура са проекти, включващи следните дейности:* *Елемент А* • *Инвестиции за изпълнение на мерки, препоръчани в обследването за енергийна ефективност (с изключение на мерките, включени за изпълнение по елемент Б на настоящата процедура)..*" да се внесе яснота относно дейностите, допустими по Елемент А, в съответствие с *посочените допустими разходи, а именно:* *„Допустими по настоящата процедура са проекти, включващи следните дейности:* *Елемент А* • *Инвестиции за изпълнение на мерки, препоръчани в обследването за енергийна ефективност (с изключение на мерките, включени за изпълнение по елемент Б на настоящата процедура),* ***включително:***	становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. **Предложението за включване на пояснение относно допустимите дейности по Елемент А се приема.** В тескта на Условията за кандидатстване са включени допълнителни пояснения за

			1) Дейности за придобиване на машини, съоръжения, оборудване (в това число специализирани транспортни средства), и СМР, представляващи дълготрайни материални активи, препоръчани в обследването за енергийна ефективност; ***2) Дейности за придобиване на дълготрайни нематериални активи (вкл. за разработване на софтуер), препоръчани в обследването за енергийна ефективност."*** **<u>Точка 13.1. Допустими дейности, стр. 28</u>** **Във връзка с ограничението: *„Няма да се подкрепят дейности, свързани с изпълнението на мерки за енергийна ефективност, основаващи се на метода „добра стара практика"*.** Това ограничение налага на кандидатите да включват в проектните си предложения единствено подмяна на съществуващото оборудване. По този начин се изключва възможността да се кандидатства за нови машини, които отговарят на съвременните изисквания за енергийна ефективност/устойчиво развитие и до момента не са използвани в даденото предприятие, като например: машини за пречистване на отпадъчни води; рециклиране на бракувана продукция; използването на рециклирани суровини. Именно тези мерки се стимулират съгласно Методиката за оценка, а в същото време ако до момента, кандидатът не е извършвал такава дейност, той не може да кандидатства за подкрепа на	това на какви видове разходи следва да съответстват тези инвестции. **Предложението за отпадане на метода „добра стара практика" не се приема** Съгласно текста, заложен в Условията за кандидатстване „Обследването за енергийна ефективност следва да съдържа единствено мерки, свързани с дейността за която се кандидатства като по отношение на тази дейност трябва да е налице информация за енергийното потребление за предходен тригодишен период". Посоченото изключва възможността да се кандидатства за изцяло нова икономическа дейност (съгласно КИД 2008), по който и да е от приложимите режими на държавна/минимална помощ. Така зададеното ограничение реално не изключва възможност кандидатът да заяви за подкрепа изцяло ново като вид оборудване, с което да се въведе нова операция/нов вид услуга, вкл. дейности по рециклиране и др. подобни, но в

			същата. Рециклирането на суровини и бракувани продукти, които да се върнат обратно в производствения процес, неминуемо биха довели до разширяване капацитетът на компаниите, чрез изпълнението на мерки за енергийна и ресурсна ефективност, каквато е и целта на процедурата. Не на последно място, такова ограничение не беше поставено в ЕЕ за МСП, което представлява неравнопоставено третиране между категориите предприятия. **Във връзка с ограничението: *„В случай че кандидат заяви инвестиции за изпълнение на мерки, препоръчани в обследването за енергийна ефективност както по Елемент А, така и по Елемент Б, то следва да има предвид, че изпълнението на една и съща мярка може да бъде включено само в рамките на един компонент.*** Това условие е ограничително, и не беше заложено при процедурата по Енергийна ефективност за МСП. Така напр. при кандидатстване за финансиране на активи по Елемент А, които изискват и СМР за въвеждането им в експлоатация (което е напълно възможно, имайки предвид мащабите на инвестиции на големите предприятия), то защо съответният кандидат да не може да заяви и „**Разходи за извършване на СМР, пряко свързани с и необходими за въвеждане в експлоатация на активите, препоръчани в обследването за енергийна ефективност",** след като такива разходи **са допустими по Елемент Б,** а се предполага, че в Енергийния	рамките на икономическата дейност, която е осъществявал и за която има история на енергопотреблението. Посоченото означава, че съгласно изискванията по процедурата за дейностите, които се подкрепят за финанансиране има история на производството на конкретния продукт в самото предприятие, енергиен баланс за неговото производство и ясен разход на енергия за единица продукт. Именно това е основата, която следва да се използва за сравнение**.** **Във връзка с предложението, касаещо изискването една и съща мярка да може да бъде включена само в рамките на един компонент** Следва да се има предвид, че СМР, пряко свързани с и необходими за въвеждане в експлоатация на активите, препоръчани в обследването за енергийна ефективност по своята същност не предствляват енергийна мярка, макар че за тях е налице изискване да бъдат описани в енергийния одит, в мярката

			одит, активите и необходимите СМР за тяхното въвеждане в експлоатация, ще са препоръчани **в рамките на една и съща мярка.** **<u>Точка 13.2. Недопустими дейности, стр. 29</u>** **Във връзка с недопустимостта на *„дейности, свързани с изпълнението на мерки за енергийна ефективност, основаващи се на метода „добра стара практика".*** С оглед горния коментар, този текст да отпадне. **<u>Точка 22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения, стр. 54</u>** **Във връзка с цитираните хипотези за класиране на кандидати, получили еднакъв брой точки по различните раздели от Критериите и методика за оценка на проектните предложения:** Следва да се опише и как се процедира в случай, при който по всички раздели кандидатите имат еднакъв брой точки. Това също е възможна хипотеза. **<u>Точка 24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване, стр. 57</u>** **Във връзка с подписването с КЕП на Декларацията по буква б/ от <u>всички</u> лица, които са посочени в чл. 40 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /приет с ПМС № 73 от 5.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 28 от 8.04.2016 г., в сила от 15.04.2016 г./ и са изчерпателно изброени в т.11.2, 1):**	към която се отнасят. В тази връзка заявяването им по елемент Б, при положение че мярката към която се отнасят е заявена по елемент А, не би било в противоречие с посоченото изискване. Независимо от това, с оглед по-голяма яснота, във финалната версия на Условията за кандидатстване е пояснено, че това ограничение не включва СМР, пряко свързани с и необходими за въвеждане в експлоатация на активите, препоръчани в обследването за енергийна ефективност, които могат да се отнасят до мярка, която е заявена по елемент А. **Относно класиране на кандидати, получили еднакъв брой точки – предложението се приема** Във финалната версия на Условията за кандидатстване са добавени и допълнителни критерии, по които да бъдат класирани кандидидатите в случай на получени равен брой точки. **Относно предложението, свързано с**

			Предлагаме да се поясни, че при определени условия, е допустимо Декларацията да се подпише по цитирания начин: *„При необходимост от подписване на документи с КЕП от лица, за които е невъзможно да се верифицират данните, съдържащи се в квалифицирания електронен подпис, издаден от доставчици на удостоверителни услуги, установени в други държави, различни от държави - членки на Европейския съюз, кандидатите по настоящата процедура следват описаната по-долу процедура:* *Декларацията чл. 25, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (Приложение В) се подписва собственоръчно на хартия от лицето/лицата (граждани на трети държави, които не са членове на ЕС), за които няма възможност да бъде издаден КЕП от доставчици, посочени в Регистъра на доставчиците на удостоверителни услуги (http://crc.bg:8080/dpls/apex/f?p=923:310:1125002958825498::NO), поддържан от Комисията за регулиране на съобщенията.* *Собственоръчно подписаната на хартия Декларация следва да бъде сканирана, подписана с квалифициран електронен подпис с титуляр юридическото лице-кандидат и прикачена в ИСУН 2020. Оригиналният екземпляр на Декларацията следва да бъде изпратен в запечатан плик, по пощата, куриерска служба или внесен на ръка, и входиран в Деловодството на Министерство на икономиката не по-късно от 5 работни дни от датата на подаване на проектното предложение на посочения*	**подписването с КЕП – предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че посоченото от Вас е приложимо в много ограничени случаи и в тази връзка считаме за неподходящо същото да бъде описвано в Условията за кандидатстване. Посоченото не означава, че кандидиатите не следва да прилагат тази практика в случай на възникнали подобни ситуации. **2.Становище по направените предложения по Критерии и методология за оценка на проектни предложения** По отношение на коментари 2.1., 2.2., 2.3., и 2.6., свързани с показателите „Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие", „Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на количеството спестена енергия в кВтч. на годишна база към необходимата инвестиция в лева (кВтч/лв.)", „Претеглен марж на печалбата" и „Срок

			по-долу адрес: ***Гр. София 1000,*** ***Ул. „Славянска" № 8*** ***Главна Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност"*** ***Министерство на икономиката*** *Пликът, в който са поставен документът, следва да съдържа следната информация:* *1. Пълно наименование и адрес на кандидата;* *2. Референтен номер и наименование на проектното предложение;* *3. Текстът: "ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ. НА ВНИМАНИЕТО на Оценителната комисия по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"* Дадените насоки за подписване, са официални отговори от УО на МИ на въпроси, зададени по процедура **BG16RFOP002-2.002 „РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ КАПАЦИТЕТ И РАСТЕЖ НА МСП", въпрос 74 и процедура BG16RFOP002-3.001 "ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ", въпрос 208.** **2. По Критерии и методология за оценка на проектни предложения, Приложение Й към Условията за кандидатстване по процедура:** **2.1.** По отношение на критерии **I. Повишаване на**	на откупуване на инвестицията" предложението се приема и скалата за тях е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. По отношение на коментара **по т.2.4. за намаляване на стойностите по** критерия „Претеглена брутна добавена стойност", предложението не се приема. УО на ОПИК е заложил посочените стойности, базирайки се обстоен анализ, който е извършилпо отношение на подадени проектни предложения от кандидати по схеми с идентични изисквания. **По отношение на предложението по т.2.5. за отпадане на критерия „Претеглен коефициент на рентабилност на активите" предложението се приема** Критерият „Претеглен коефициент на рентабилност на активите" е заменен с друг критерий във финалната версия на документацията, а именно „Съотношение между паричната равностойност на

			енергийната ефективност **т.1 Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие.** Считаме, че референтните стойности са прекалено високи, тъй като, за да бъдат достигнати 20% енергийни спестявания би трябвало да се заменят поне 20 % от активите в дружеството. По статистически данни, средната стойност на притежаваните активи от големи предприятия е между 70-90 милиона лева, ако вземем за базова при изчисленията средна -80 милиона, то 20% биха били 16 000 000 лв. Тоест инвестицията, която трябва да бъде направена от дружеството - кандидат следва да бъде в рамките на 16-17 милиона лева, за да бъдат постигнати около 20% спестявания на ниво предприятие. Това не кореспондира с максималния праг на БФП, по процедурата, който е 2,5 милиона лева, съответно повечето проекти биха били в рамките на до 5 милиона лв. и при настоящата скала, максимумът точки по този критерий се очертава да бъде 4 т. При изложената хипотеза и в случай че кандидат постигне 2% спестяване на ниво предприятие, то той ще получи 0 точки по този критерий. Предвид факта, че той е свързан с т. 4 „Енергийна ефективност….", а двата са с обща тежест 42% в оценката, то може да се стигне масово до НЕДОСТИГАНЕ минималния праг за класиране от 60 точки. В резултат предлагаме нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин. • >4% енергийно спестяване - **21 т.** • >3% ≤3.5% енергийно спестяване - **18 т.**	енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта". **2.7. Относно критерия „Регионална приоритизация на проектите, изпълнявани около и в териториите от мрежата Натура 2000" – предложението се приема** и „Списъци на землища попадащи в обхвата на защитените зони" са добавени като източник на информация в допълнение с „Граници на защитените зони". Същите не са включени като приложение в раздел „Документи за информация", защото в случай на настъпили промени в базата данни, същите няма да са отразени в документацията, с която разполагат кандидатите. Цитираният адрес, на който може да се намерят посочените документи, предоставя лесен и удобен вариант за проверка в реално време. **2.8. Предложението не се приема** –

			• >2.5% ≤3% енергийно спестяване – **15 т.** • >2% ≤2.5% енергийно спестяване – **12 т.** • >1.5% ≤2% енергийно спестяване – **9 т.** • >1% ≤1.5% енергийно спестяване – **6 т.** • >0.5% ≤1% енергийно спестяване – **3 т.** **2.2.** По отношение на критерии **I. Повишаване на енергийната ефективност** **т.4 Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.)** Изхождайки от факта, че голяма част от предприятията, обект на настоящата процедура, са големи предимно, защото се явяват свързани (и то не във високо енергийно интензивния сектор) обикновено имат консумация на енергия между 2000 MWh/год - 6000 MWh/год. и ако приемем, че предприятието консумира енергия средно 4000 MWh/год., при инвестиция в размер на 2 000 000 лева, дружеството ще трябва да спести поне 2 000 000 kWh, за да получи 1 точка по така предложената стълбица, т.е. 50+% спестявания, за 1 точка, което на практика е невъзможно. Същото важи и за големите предприятия с висока енергоемкост, ако приемем, че такива са с потребление на енергия между 100 000 – 700 000 MWh/годишно, при активи в рамките на 60 000 хил.лв – 200 000 хил.лв (какъвто е масовия случай), за да постигнем спестявания на енергия от 20%, при тези мащаби, с направената инвестиция трябва да бъде подменена поне 20%	моля вижте даденото становище по т. 1 по-горе относно добрата стара практика.

			от базата на активите, което би означавало да се направи инвестиция най-малко от 12 000 000, а при най-високо интензивните между 40-50 млн. лева. Това прави показателят неефективен в този си вид. Поради изложеното предлагаме максималната референтна стойност на показателя да бъде 2.4 kWh/лв., като се позоваваме на анализ изготвен от АУЕР за няколко сектора (Приложение 1 към документа).	

АГЕНЦИЯ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ И НЕОБХОДИМИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ПО СЕКТОРИ до 2020

Сектор	Спестена енергия, (спрямо 2008)	Спестена електро генерираща мощност, (спрямо 2008)	Необходими финансови ресурси, (допълнително)
-	ktoe	MW	млн. лева
Индустрия	443	415	2 362
Транспорт	373	0	1 681
Домакинства	279	364	1 627
Услуги	121	257	695
Селско стопанство	22	0	102
Общо	**1 238**	**1 036**	**6 467**

			Като пример ще дадем сектор индустрия, в който спестената енергия, спрямо 2008 г. възлиза на 443 ktoe, които преобразувани в MWh се равняват на 5 152 090 (съотв. 5 152 090 000 kWh), а необходимият финансов ресурс, за да бъдат постигнати тези спестявания е 2 362 000 000 лв. На база на тези данни, можем да пресметнем, че енергийната ефективност на инвестицията като отношение на к-вото спестена енергия в kWh, спрямо необходимата инвестиция в лева е 5 152 090 000/2 362 000 000 = 2.18 kWh/лв. След като коефициента на секторно ниво е в рамките на 2-3 kWh/лв., несправедливо и нереалистично е да се очаква отношението на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева за отделното предприятие да бъде около 20 kWh/лв., защото при такава скала, дружествата кандидати биха попадали в най-долната част на стълбицата и максимума точки, който би било възможно да се достига е в рамките на 3, т.е. на база обосновката по т.1, голяма част от тях, ще изпаднат от минимума от 60 т. В резултат предлагаме следната скала с нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин: • >2.4 kWh/лв. – **21 т.** (Прехвърляме 1 точка от критерий по т.1.) • >2.1≤2.4 kWh/лв. – **18 т.** • >1.8 ≤2.1 kWh/лв. – **15 т.** • >1.5 ≤1.8 kWh/лв. – **12 т.**	

			• >1.2 ≤1.5 kWh/лв. – **9 т.** • >0.9 ≤1.2 kWh/лв. – **6 т.** • >0.6 ≤0.9 kWh/лв. – **3 т.** • >0.3 ≤0.6 kWh/лв. – **1 т.** • >0 ≤0.3 kWh/лв. – **0 т.** **2.3.** По отношение на критерии **II. Икономическа и финансова стабилност на кандидата, т. 2. Претеглен марж на печалбата (2013, 2014, 2015 г.)** Вземайки под внимание фактът, че маржът на печалбата варира силно в различните сектори на икономиката и зависи от вида на продуктите и също така, че при повечето производствени предприятия, добавената стойност не е много голяма, заради високите производствени разходи, това води до нисък марж на печалбата. Изхождайки от така дадените референтни стойности, НЕ е обективно да се търси толкова висок процент на претеглен марж на печалбата в производствения сектор, към който е основно насочена тази процедура и дори се приоритизират някои индустрии, характеризиращи се с висока енергийна интензивност. За да се достигне подобен марж на печалбата, дружеството или трябва да продава продукцията си на прекалено завишени цени, което в реални условия би го направило неконкурентно на пазара, или да намали фиксираните и променливите разходи, което би било възможно само при оптимизация на производствените процеси. В следствие на което, предлагаме	

			промяна на референтните стойности. • Претегленият марж на печалбата е > 17%. – **6 т.** • Претегленият марж на печалбата е > 14% и ≤ 17%. – **5 т.** • Претегленият марж на печалбата е > 11% и ≤ 14% - **4 т.** • Претегленият марж на печалбата е > 8% и ≤ 11%. – **3 т.** • Претегленият марж на печалбата е > 5% и ≤ 8%. – **2 т.** • Претегленият марж на печалбата е > 2% и ≤ 5%. – **1 т.** • Претегленият марж на печалбата е ≤ 2% - **0 т.** **2.4.** По отношение на критерии **II. Икономическа и финансова стабилност на кандидата, т. 3 Претеглена брутна добавена стойност (2013, 2014 , 2015 г.)** Така посочените референтни стойности са прекалено завишени, особено за секторите, посочени като приоритетни по настоящата процедура. Съгласно направена справка с данните на НСИ за секторите в промишлеността и приноса им в брутната добавена стойност по базисни цени за България, промишлеността и преработващите предприятия (където попадат повечето от големите дружества в Б-я) се характеризират с много нисък процент на добавена стойност върху продукта си, което ги прави и неконкурентни на пазара. Брутна добавена стойност около и над 45% е почти непостижима от 80% от дружествата в допустимите по процедурата сектори. Следователно предлагаме промени в	

			скалата. • Претеглената брутна добавена стойност е > 25% - **6 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 20% и ≤ 25% - **5 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 17% и ≤ 20% - **4 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 15% и ≤ 17% - **3 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 10% и ≤ 15% - **2 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 5% и ≤ 10% - **1 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е ≤ 5% - **0 т.** **2.5.** По отношение на критерии **II. Икономическа и финансова стабилност на кандидата, т. 4. Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2013, 2014, 2015 г.)** Коефициентът на рентабилност на активите ни показва какъв размер на продажби правим с всеки един лев инвестиран в активи (по счетоводната им стойност). Но тъй като при големите предприятия производствените разходи също са големи, това обуславя не много високата печалба, която по никакъв начин не може да бъде съпоставена с размера на активите и да се получи стойност по-голяма от 5%. Изхождайки от казаното, показателят не дава никаква полезна информация в случай, в който има много като счетоводна стойност морално остарели активи, но не отчислени все още,	

			които не дават никакво конкурентно предимство на дружеството, което пък от своя страна ще рефлектира отрицателно в стойност на съотношението. А един от стимулите на процедурата енергийна ефективност е именно заменянето на морално остарялото оборудване, което е доста ресурсо и енергоемко, именно с цел повишаване на рентабилността. Следвайки тази логика, даденият критерий ощетява с точки, именно дружествата, които имат най-голяма нужда от подпомагане по настоящата процедура, за да заменят нерентабилното си оборудване, което от своя страна би спомогнало за реализирането на по-голяма печалба. **<u>Във връзка с обосновката, предлагаме критерият да отпадне.</u>** **2.6.** По отношение на критерии **III. Конкурентоспособност на предприятието в резултат на изпълнението на проекта (прогнозни данни) , т. 2. Срок на откупуване на инвестициите** За да бъде откупена инвестиция от 5 000 000 лв., за една година възвръщаемостта от енергийни и неенергийни спестявания трябва да е в размер на 1 670 000, което е 34% от размера на инвестицията. Допълнително, по процедурата сме ограничени от факта, че енергийните спестявания трябва да са над 50% от общите, следователно в примера поне 850 000. Изхождайки от този пример е видно, че в практиката не биха били постижими подобни размери на възвръщаемост, което означава, че откупуването на инвестицията не би било постижимо в рамките на зададения срок от 3 години.	

			Дори ако изходим от хипотезата, че планираната инвестиция е с далеч по-малка стойност, например 1 000 000 лв., то процентните съотношения се запазват същите. Това от своя страна означава, че за да се откупи инвестицията в 3 год. срок, то спестяванията на годишна база трябва да са в размер на 335 000 лева Като резултат от казаното предлагаме следните промени . • До 6 години вкл. – **8 т.** • От 6.01 до 8.0 години вкл. – **6 т.** • От 8.01 до 10 години вкл. – **4 т.** • От 10.01 до 12 години вкл. – **2 т.** • От 12.01 до 15 години вкл – **1 т.** • Над 15 години (15.01 и нагоре) – **0 т.** **2.7.** По отношение на критерии **IV. Приоритизиране на проекти, т.3 Регионална приоритизация на проектите, изпълнявани около**1 **и в териториите от мрежата Натура 2000** Предлагаме да се цитират списъците, от които се извършва проверката на населените места, чиито землища попадат частично или изцяло в границите на защитена зона от мрежата „Натура 2000": http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents (Списъци на землища попадащи в обхвата на защитените зони) и да се прибавят към „Документи за информация",	

1

			откъдето кандидатите да могат да си направят съответната справка. **2.8.** По отношение на **Финансови ограничения, ограничения произтичащи от Условията за кандидатстване и интензитет на помощта, т. 8,** който гласи **По проекта не са заявени дейности, свързани с изпълнението на мерки за енергийна ефективност, основаващи се на метода „добра стара практика".** Да отпадне това ограничение, в съответствие с коментара по Точка 13.1. Допустими дейности, стр. 28	
11.	office management@alcomet.eu, Изп. Член на УС – Хюсеин Йорюджю Изп. Член на УС – Хюсеин Умут Инджe	28.11.2016	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, По повод започналото Обществено обсъждане на документация по процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" ,ръководството на „Алкомет",АД,гр.Шумен,поставя на вниманието Ви за обсъждане следният проблем: Считаме, че при така определените в Насоките за кандидаствуване критерии за техническа и финансова оценка на проектните предложения, не могат да се постигнат основните цели, заложени в Оперативната програма-предоставяне на фокусирана подкрепа на големите	Скалата, както на показателите, свързани с повишаване на енергийната ефективност, така и на тези, отнасящи се до конкурентоспособност и икономическа и финансова стабилност на кандидата са коригирани във финалната версия на документацията по процедурата в посока обхващане на максимален брой кандидати. Независмо от това следва да се има предвид, че процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната

			предприятия в България за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с цел постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност на икономиката. Това ни становище е продиктувано от следното : Повечето от критериите са непостижими и нереални именно поради категорията на предприятията- „големи предприятия" ,към които е насочена програмата . Например,съобразно „Насоките за кандидаствуване" - процента на енегийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие/ в случая за „Алкомет",АД,гр.Шумен, / не може да е повече от 2 до 4 % , което прави предвиденият максимум за това -20 %.,непостижим за предприятието ни . Същото се отнася и до останалите критерии ,като съответно сбора от точки за предпирятието ни е винаги под минума от 60 точки. Начина на точкуване поставя в неревностойно и дискриминационно положение не само предприятието ни,но и принципно всички останали „големи предприятия" ,в сравнение с длругите кандидати и априорно предопределя невъзможността както „Алкомет",АД,гр.Шумен,така и всички останали „големи предприятия" да кандидатсвуват и да се ползуват от тази Оперативна програма- С УВАЖЕНИЕ: Изп. Член на УС – Хюсеин Йорюджю Изп. Член на УС – Хюсеин Умут Индже	ефективност в големи предприятия" е процедура за конкурентен подбор на проекти и предприятията, които са получили най-добри резултати по критериите за техническа и финансова оценка ще бъдат предложени за финансиране.

12.	d.petkov@advicepro.bg , Димитър Петков	28.11.2016	Здравейте, Бих искал да отправя въпрос/коментар по отношение на един от **критериите за допустимост на кандидата**. Последното изискване от точка 14, гласи: *„...**Когато през последните две години:*** *- съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и* *- съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0... „* Не става ясно, на какъв принцип ще се изчислява стойността за тези две съотношения. Взимат се данните за двете години по отделно и трябва да бъде спазено изискването за всяка една година и по двата критерия ИЛИ се сумират стойностите от двете години и се изчислява една стойност за всеки критерии? Моля, да получа разяснения по този въпрос. С уважение, Димитър Петков AdvicePro/Language House Ltd.	Целта на настоящото обществено обсъждане е да се дават мнения, предложения и коментари в посока подобряване на документацията по процедурата, а не да се задават въпроси по нея. Посоченото ще може да бъде направено след официалното обявяване на процедурата в рамките на специално създадения за целите на процедурата електронен адрес.
13.	ovcharova	28.11.2016	**КОМЕНТАРИ НА КРИБ по Методология и**	**1. Предложението не се приема**

	@elana.net Тедора Овчарова		**<u>критерии за подбор на операции - Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия</u>** Предлагаме: 1. **Да се допуска възможност за комбиниране на режими държавна помощ по Елемент А** – дефинираният по процедурата размер на БФП и съответно на инвестицията предполага възможност за структуриране на големи и сложни проекти по схемата. За различните инвестиции, предмет на тези проекти – производствено оборудване, осветление, СМР, подмяна на горивна база и много други, най-подходящия режим е възможно и логично да бъде различен. Комбинирането на различни режими държавна помощ ще подпомогне подготовката на комплексни проекти, вместо проекти насочени единствено към технологична модернизация. **2. Във връзка с Елемент Б, точка:** „Инвестиции за изпълнение на мерки, препоръчани в обследването за енергийна ефективност, които не са заявени по Елемент А", и имайки предвид, че за тези разходи изрично е посочено, че трябва да отговарят на изискванията за разходите по Елемент А, предлагаме: **Да се добави режим минимална помощ в Елемент А,**	В Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията не е включена забрана за комбиниране на различни видове помощи в рамките на една и съща процедура или елемент от нея. Независимо от това при обявяването на процедурата е от съществено значение за УО тя да бъде разработена по начин, който да гарантира, че са изпълнени всички изисквания на ОРГО, в това число и спазване на съответните интензитети и тавани като не се допуска изкуствено разделяне на проекти. Допълнително УО счита, че процедурата следва да бъде разработена по начин, който да не затрудни процеса по коректно структириране и обосноваване на проектните предложения, извършване на тяхната оценка и осъществяване на контрол от страна на УО. При допускането на възможност в един проект да бъде прилаган повече от един режим под ОРГО следва да се гарантира точно и ясно разграничаване на финансираните дейности по всяка част от проекта с цел недопускане

			като инвестиционните разходи отпаднат от елемент Б. По този начин всички разходи, които са: • Разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване (в това число специализирани транспортни средства), както и СМР, представляващи дълготрайни материални активи, препоръчани в обследването за енергийна ефективност; • Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (вкл. разходи за разработване на софтуер), препоръчани в обследването за енергийна ефективност. **Ще бъдат включени в Елемент А.** Чрез тази промяна ще бъде възможно: - да се структурират оптимално проекти с различни инвестиции с максимален ефект, като се използват различни режими държавна помощ; - една компания да кандидатства само по режим минимална помощ, с проект на по-ниска стойност, който отговаря на инвестиционните й намерения в момента и съдържа само същински мерки за енергийна ефективност - да се спази задължителното изискване всеки проект да	финансирането на едни и същи дейности и разходи в различните части на пректа и превишаване на максимално допустимте интензитети по конкретните видове помощи. За осигуряване на горепосочените условия УО на ОПИК следва допълнително да преработи и съгласува с Министерство на финансите схемата за съответствие с правилата за държавни помощи. Посоченото, от една страна, би забавило допълнително процеса по обявяване на процедурата, а от друга, би създало допълнителни рискове от неизпълнение на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 и съответно би увеличило вероятността от последващо налагане на санкции. На база изложените аргументи, УО на ОПИК счита да не приеме посоченото предложение. **2. Предложението не се приема** От една страна посоченото не е обосновано с оглед допускане на проекти, които да са само в рамките на

			включва разходи по елемент А, т.е. инвестиционни разходи Липсата на тази възможност ще доведе до осакатяване на проектите и изваждане на важни за компаниите инвестиции, които не могат да се включат в основния режим държавна помощ по елемент А. Във връзка с тази точка, предлагаме в Режим на държавна/минимална помощ, Елемент А да се добави": Помощ „de minimis" съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis". Различните режими да са допустими в комбинация. **3. Да се намали минималната безвъзмездна финансова помощ, за която се кандидатства до 250 000 лева.** Високият минимален размер на БФП би стимулирал изкуствено завишаване на проектите чрез включване на не толкова приоритетни инвестиции. Минимален размер от 500 000 лв. задължава предприятията да включат производствено оборудване в проектите си, което превръща схемата в Технологична модернизация. Минимален размер от 500 000 лв. не позволява предприятията да кандидатстват с проекти, които включват единствено	режим „de minimis", защото съгласно Условията за кандидатстване минималният размер на БФП по процедурата е 500 000 лева, който е по-голям от прага за получена минимална помощ за период от три бюджетни години. От друга страна, отпадането на инвестиционните разходи по елемент Б реално би лишило от възможност кандидати, които са заявили по елемент А инвестиции в рамките на режим „регионална инвестиционна помощ" или режим „инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност" съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията да заявят за подкрепа инвестиции, които поради своята специфика, не са допустими по някой от посочените режими. Не на последно място следва да се има предвид, че и понастоящем процедурата допуска възможност за структуриране на различни по обхват и специфика на разходите проекти, вкл. и на такива, които съдържат т.нар. „класически мерки

			класически мерки за енергийна ефективност, които именно водят до реалното й повишаване/усвояване на отпадъчна топлина, системи за отопление и охлаждане, СМР на производствени сгради/, тъй като тези мерки могат да се реализират само под де минимис, т.е. с БФП до 391 000 лв. Възможността да се кандидатства и с по-малки проекти ще доведе до по-добро планиране и структуриране на проектните предложения в унисон с нуждите на компаниите. Много от големите предприятия не разчитат на БФП за производствените си инвестиции и желаят да се възползват от процедурата единствено и именно за същински инвестиции в енергийна ефективност, които са допустими само под де минимис. **4. Предлагаме да отпадне изискването: „Няма да се подкрепя изпълнението на мерки за енергийна ефективност, при които паричната равностойност на неенергийните спестявания е по-голяма от тази на енергийните спестявания;"** Инвестициите под регионална помощ е задължително да водят до увеличаване на производствения капацитет, т.е. основно са свързани с чисто производствено оборудване. В общия случай, това оборудване е с висока стойност и да очакваме, че ще се изкупува основно от енергийни разходи е нереалистично. Препоръчваме да се следят по-скоро и да се контролират включваните неенергийни разходи, но да отпадне това	за ЕЕ„. **3.Предложението не се приема** Целта на настоящата процедура е предоставяне на фокусирана подкрепа на големите предприятия в България за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с цел постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност на икономиката. Един от непосредствените очаквани ефекти от подкрепата е намаляване на енергийна интензивност на икономиката, който е и основният индикатор за резултат по ПО 3. УО на ОПИК счита, че фокусиране на подкрепата към проекти с по-висок минимален праг заедно със съответното съфинансиране би осигурило по-съществен ефект от гледна точка енергийна ефективност на ниво отделно предприятия и оттук би гарантирало и по-съществени резултати на ниво икономика. **4.Предложението се приема частично** Във финалната версия на

			ограничение. **Пример:** **варианти** / **планирана Инвестиция (лева)** / **срок на откупуване (години)** / **необходими спестявания за откупуване (лева)** / **необходими спестявания(лева) при мин. 50 енергийни** (**енергийни** / **неенергийни**) / **Необходими енергийни спестявания в MWh (при цена 120лв/MWh)** / **средногодишна консумация между 2000-6000 MWh *** / **спестявания като % от средногодишното потребление** / **оценка / енергийна ефективност на инвестицията (кWh/лв) за 1 точка** 1 / 1 000 00 / 5 / 200 000 / 100 000 / 50 000 / 833 / 4000 / 21% / >1000 MWh 2 / 2000 000 / 5 / 400 000 / 200 000 / 100 000 / 167 / 4000 / 42% / >2 000 MWh	документацията по процедурата ограничението е преформулирано като е сложено изискване паричната равностойност на енергийните спестявания за дадена мярка да не е по-малка от 20 % от общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението ѝ. Допълнително е включен нов критерий за оценка „Парична равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта", който приоритизира мерки с по-висок размер на паричната равностойност на енергийните спестявания. **5. Предложението не се приема** Следва да се има предвид, че включването на критерия за Натура 2000 е съгласно приетите с решение на МС (№ 3 от 06.01.2016 г.) Насоки за интегриране на Политиката по изменение на климата и политиката по опазване на околната среда (ПОС и ПИК)

3	3 000 000	5	600 00	300 000	150 000	2500	400 0	63%	>3000 MWh
4	4 000 000	5	800 000	400 000	2 000	3333	400 0	83%	>4000 MWh
5	5 000 000	5	1 000 000	500 000	250 000	4167	400 0	104%	>5000 MWh
6	1 000 000	10	100 000	50 000	25 000	417	400 0	10%	>1000 MWh
7	2 000 000	10	200 000	100 000	50 000	833	400 0	21%	>2 000 MWh
8	3 000 000	10	300 000	150 000	75 000	1250	400 0	31%	>3000 MWh
9	4 000 000	10	400 000	200 000	100 000	1667	400 0	42%	>4000 MWh
10	5 000 000	10	500 000	250 000	125 000	2083	400 0	52%	>5000 MWh

*По данни от големи предприятия членове на КРИБ: Годишното приблизително потребление на електроенергия на едно машиностроително предприятие с **400 работника е около 3 GWh/година**= **3 000MWh/година**= 3 000 000 kWh/година. За да се постигне енергийна ефективност на инвестицията > 20kWh/лев при

в ЕСИФ, където УО на ОПИК има ангажимент по процедурите по инвестиционен приоритет 3.1. да приоритизира проекти по посочения критерий. По процедура BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия" беше преценено, че положителният ефект върху зоните от НАТУРА 2000 би бил сравнително минимален и в тази връзка подобен критерий не беше включван, но с оглед на обхвата на дейността и ефекта, който би имала една интервенция в областта на ЕЕ по отношение на големите предприятия, смисълът от неговото прилагане при процедурата за големи предприятия е значително по-голям.

6.1. Предложението се приема

Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е коригирана във финалната версия на документацията по процедурата.

6.2. Обстоятелството дали дадена автоматизирана система за мониторинг и

			минимална инвестиция от 1млн лева, ще трябва да се постигне по-голяма годишна **икономия** от електроенергия от 20 000 000 kWh (20 000 000 kWh/1 000 000лева= 20kWh/лев), което е приблизително равно на общото годишно потребление на 7 предприятия като по-горе споменатто машиностроително предприятие. **5. Регионална приоритизация на проектите, изпълнявани около и в териториите от мрежата Натура 2000** Не виждаме логическа обосновка за включването на такъв критерии в методиката за оценка. **6. Критерии и методика за оценка на проектните предложения** 6.1. **Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие** – заложените проценти за енергийни спестявания са прекалено високи за големи предприятия. Подобни бяха критериите и при процедурата за МСП, което е	контрол на енергопотреблението отговаря на изискването, заложено в Условията за кандидатстване ще бъде, от една страна, проверявано и удостоверявано от страна на екипа, който извършва обследването и който носи отговорност за декларираната в енергийния одит информация, а от друга, оценителната комисия, вкл. помощник оценителите, които ще бъдат включени в оценителния процес с цел извършване контрол на енергийните одити, ще имат право да изискват всякакви допълнителни разяснения в потвърждение на представена информация. **6.3. Предложението се приема** Скалата за оценка на цитирания от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **6.4.Предложението се приема** Скалата за оценка на цитирания от Вас

			нереалистично. Не е възможно да се запазят стойностите от процедурата за МСП. Едно малко предприятие заменя 3 от 6-те си машини и постига лесно 20% спестявания от цялата промишлена система. Едно голямо предприятие, което притежава 100 машини и заменя две, не може да постигне 20% спестявания от цялата система. В допълнение, тези високи проценти не поставят големите предприятия в равностойно положение, поради следната причина: големите предприятия с над 250 човека персонал, опериращи изцяло в България или осъществяващи основната си дейност на територията на страната ще бъдат ощетени за сметка на големите предприятия с чуждестранна собственост, имащи например 30 човека персонал на територията на страната и осъществяващи по-голямата част от дейността си на територията на друга страна. Големите предприятия с над 250 човека, опериращи на територията на страната, имат много по-големи производствени мощности – някои от тях имат колосално месечно потребление на електроенергия като при тях постигането на над 10% енергийни спестявания на ниво предприятие е нереалистично, а за 20% не може и да се говори.	критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **6.5. Предложението не се приема.** УО на ОПИК е заложил стойностите по критерия „Претеглена брутна добавена стойност", базирайки се обстоен анализ, който е извършил по отношение на подадени проектни предложения от кандидати по схеми с идентични изисквания. **6.6. Предложението се приема** Критерият „Претеглен коефициент на рентабилност на активите" е заменен с друг критерий във финалната версия на документацията, а именно „Съотношение между паричната равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта".

			Считаме, че референтните стойности са прекалено високи, тъй като, за да бъдат достигнати 20% енергийни спестявания би трябвало да се заменят поне 20 % от активите в дружеството. По статистически данни, средната стойност на притежаваните активи от големи предприятия е между 70-90 милиона лева, ако вземем за базова при изчисленията средна -80 милиона, то 20% биха били 16 000 000 лв. Тоест инвестицията, която трябва да бъде направена от дружеството - кандидат следва да бъде в рамките на 16-17 милиона лева, за да бъдат постигнати около 20% спестявания на ниво предприятие. Това не кореспондира с максималния праг на БФП, по процедурата, който е 2,5 милиона лева, съответно повечето проекти биха били в рамките на до 5 милиона лв. и при настоящата скала, максимумът точки по този критерий се очертава да бъде 4 т. При изложената хипотеза и в случай че кандидат постигне 2% спестяване на ниво предприятие, то той ще получи 0 точки по този критерий. Предвид факта, че той е свързан с т. 4 „Енергийна ефективност….", а двата са с обща тежест 42% в оценката, то може да се стигне масово до НЕДОСТИГАНЕ минималния праг за класиране от 60 точки. В резултат предлагаме нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин. • **> 10 % енергийно спестяване - 22 т.**	**6.7. Предложението се приема** Скалата за оценка на цитирания от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **6.8. Предложението се приема** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана като максимален брой точки се предоставя в случай, че са изпълнени две от трите условия в критерия. 6.9. Техническата грешка в раздел V от Критериите за техническа и финансова оценка на проектите е отстранена във финалната версия. **7. Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и

			• **> 8% ≤ 10 % енергийно спестяване - 21 т.** • **> 6% ≤ 8% енергийно спестяване – 20 т.** • **>5% ≤ 6% енергийно спестяване – 18 т.** • **>3.5% ≤ 5% енергийно спестяване – 15 т.** • **>1.5 % ≤ 3.5% енергийно спестяване – 9 т.** • **>0.5% ≤1.5% енергийно спестяване – 6 т.** **6.2. т.3 Проектът включва дейности за изграждане на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението** При условие, че кандидатът посочи, че има налична такава, то задължително като източник на проверка трябва да се изискват фактури за платени услуги и/или материали и/или активи доказващи нейното наличие. Единствено твърдение в одита за наличие на СЕМ отваря възможност за злоупотреба. 6.3. **Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в**	допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. Допълнително, следва да се има предвид, че УО на ОПИК следи и стриктно прилага съблюдаването на изискванията, заложени в ПМС 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на БФП по програмите, финансирани от ЕСИФ за периода 2014 – 2020 г. и по-специално чл. 16, където са посочени изискванията, на които трябва да отговарят помощник-оценителите в това

			kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.), бихме искали да дадем за пример следното изчисление: Годишното приблизително потребление на електроенергия на едно машиностроително предприятие с 400 работника е около 3 GWh/година= 3 000MWh/година= 3 000 000 kWh/година. За да се постигне енергийна ефективност на инвестицията > 20kWh/лев при минимална инвестиция от 1млн лева, ще трябва да се постигне по-голяма годишна икономия от електроенергия от 20 000 000 kWh (20 000 000 kWh/1 000 000лева= 20kWh/лев), което е приблизително равно на общото годишно потребление на 7 предприятия като по-горе споменатото машиностроително предприятие. Надяваме се, че примерът е показателен за необходимостта от чувствителна корекция в параметъра. Изхождайки от факта, че голяма част от предприятията, обект на настоящата процедура, са големи предимно, защото се явяват свързани и обикновено имат консумация на енергия между 2000 MWh/год - 6000 MWh/год. и ако приемем, че предприятието консумира енергия средно 4000 MWh/год., при инвестиция в размер на 2 000 000 лева, дружеството ще трябва да спести поне 2 000 000 kWh, за да получи 1 точка по така предложената стълбица, т.е. 50+% спестявания, за 1	число да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите им, както и да не са в конфликт на интереси. **8. Предложението се приема** Във финалната версия на Условията за кандидатстване са добавени и допълнителни критерии, по които да бъдат класирани кандидидатите в случай на получен равен брой точки. **9.Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че цитираното от Вас е приложимо в много ограничени случаи и в тази връзка считаме за неподходящо същото да бъде описвано в Условията за кандидатстване. Посоченото не означава, че кандидиатите не следва да прилагат тази практика в случай на възникнали подобни ситуации.

			точка, което на практика е невъзможно. Същото важи и за големите предприятия с висока енергоемкост, ако приемем, че такива са с потребление на енергия между 100 000 – 700 000 MWh/годишно, при активи в рамките на 60 000 хил.лв – 200 000 хил.лв, за да постигнем спестявания на енергия от 20%, при тези мащаби, с направената инвестиция трябва да бъде подменена поне 20% от базата на активите, което би означавало да се направи инвестиция най-малко от 12 000 000, а при най-високо интензивните между 40-50 млн. лева. Това прави показателят неефективен в този си вид. Поради изложеното предлагаме максималната референтна стойност на показателя да бъде 2.4 kWh/лв. като се позоваваме на анализ изготвен от АУЕР за няколко сектора (Приложение 1 към документа).	

			АГЕНЦИЯ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ **ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ И НЕОБХОДИМИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ПО СЕКТОРИ до 2020**	

Сектор	Спестена енергия, (спрямо 2008)	Спестена електро генерираща мощност, (спрямо 2008)	Необходими финансови ресурси, (допълнително)
-	ktoe	MW	млн. лева
Индустрия	443	415	2 362
Транспорт	373	0	1 681
Домакинства	279	364	1 627
Услуги	121	257	695
Селско стопанство	22	0	102
Общо	**1 238**	**1 036**	**6 467**

Като пример ще дадем сектор индустрия, в който спестената енергия, спрямо 2008 г. възлиза на 443 ktoe, които преобразувани в MWh се равняват на 5 152 090 (съотв. 5 152 090 000 kWh), а необходимият финансов ресурс, за да бъдат постигнати тези спестявания е 2 362 000 000 лв. На база на тези данни, можем да пресметнем, че енергийната ефективност на инвестицията като отношение на к-вото спестена енергия в kWh, спрямо необходимата инвестиция в лева е 5 152 090 000/2 362 000 000 = 2.18 kWh/лв.
След като коефициента на секторно ниво е в рамките на 2-3

			kWh/лв., несправедливо и нереалистично е да се очаква отношението на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева за отделното предприятие да бъде около 20 kWh/лв., защото при такава скала, дружествата кандидати биха попадали в най-долната част на стълбицата и максимума точки, който би било възможно да се достига е в рамките на 3, т.е. на база обосновката по т.1, голяма част от тях, ще изпаднат от минимума от 60 т. В резултат предлагаме следната скала с нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин: • >2.4 kWh/лв. – **20 т.** • >2.1≤2.4 kWh/лв. – **18 т.** • >1.8 ≤2.1 kWh/лв. – **15 т.** • >1.5 ≤1.8 kWh/лв. – **12 т.** • >1.2 ≤1.5 kWh/лв. – **9 т.** • >0.9 ≤1.2 kWh/лв. – **6 т.** • >0.6 ≤0.9 kWh/лв. – **3 т.** • >0.3 ≤0.6 kWh/лв. – **1 т.**	

			• >0 ≤0.3 kWh/лв. – **0 т.** 6.4. Предлагаме стойностите за **претеглен марж на печалбата** да бъдат намалени. От една страна тези стойности не отговарят на ситуацията в страната, а от друга – ако едно голямо предприятие има толкова голям марж на печалбата, то не би имало нужда от безвъзмездни средства за осъществяване на инвестиционните си намерения. Вземайки под внимание фактът, че маржът на печалбата варира силно в различните сектори на икономиката и зависи от вида на продуктите и също така, че при повечето производствени предприятия, добавената стойност не е много голяма, заради високите производствени разходи, това води до нисък марж на печалбата. Изхождайки от така дадените референтни стойности, НЕ е обективно да се търси толкова висок процент на претеглен марж на печалбата в производствения сектор, към който е основно насочена тази процедура и дори се приоритизират някои индустрии, характеризиращи се с висока енергийна интензивност. Предлагаме стойностите за претеглен марж на печалбата да бъдат намалени. От една страна тези стойности не отговарят на ситуацията в страната, а от друга – ако едно голямо предприятие има толкова голям марж на печалбата, то не би	

			имало нужда от безвъзмездни средства за осъществяване на инвестиционните си намерения. За да се достигне подобен марж на печалбата, дружеството или трябва да продава продукцията си на прекалено завишени цени, което в реални условия би го направило неконкурентно на пазара, или да намали фиксираните и променливите разходи, което би било възможно само при оптимизация на производствените процеси. В следствие на което, предлагаме промяна на референтните стойности. • Претегленият марж на печалбата е > 15%. – 6 т. • Претегленият марж на печалбата е > 12% и ≤ 15%. – 5 т. • Претегленият марж на печалбата е > 10% и ≤ 12% - 4 т. • Претегленият марж на печалбата е > 8% и ≤ 10%. – 3 т. • Претегленият марж на печалбата е > 5% и ≤ 8%. – 2 т. • Претегленият марж на печалбата е > 2% и ≤ 5%. – 1 т.	

			• Претегленият марж на печалбата е ≤ 2% - 0 т. **6.5. т. 3 Претеглена брутна добавена стойност (2013, 2014 , 2015 г.)** Така посочените референтни стойности са прекалено завишени, особено за секторите, посочени като приоритетни по настоящата процедура. Съгласно направена справка с данните на НСИ за секторите в промишлеността и приноса им в брутната добавена стойност по базисни цени за България, промишлеността и преработващите предприятия (където попадат повечето от големите дружества в Б-я) се характеризират с много нисък процент на добавена стойност върху продукта си, което ги прави и неконкурентни на пазара. Брутна добавена стойност около и над 45% е почти непостижима от 80% от дружествата в допустимите по процедурата сектори. Следователно предлагаме промени в скалата. • Претеглената брутна добавена стойност е > 25% - **6 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 20% и ≤ 25% - **5 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 17% и ≤	

			20% - **4 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 15% и ≤ 17% - **3 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 10% и ≤ 15% - **2 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е > 5% и ≤ 10% - **1 т.** • Претеглената брутна добавена стойност е ≤ 5% - **0 т.** **6.6. т. 4. Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2013, 2014, 2015 г.)** Коефициентът на рентабилност на активите ни показва каква печалба правим с всеки един лев инвестиран в активи (по счетоводната им стойност). Но тъй като при големите предприятия производствените разходи са големи, а производствата капиталоемки, този показател не може да бъде повече от 10% дори при компании, които имат много висока рентабилност. Изхождайки от казаното, показателят не дава никаква полезна информация в случай, в който има много като счетоводна стойност морално остарели активи, но не отчислени все още, които	

			не дават никакво конкурентно предимство на дружеството, което пък от своя страна ще рефлектира отрицателно в стойност на съотношението. А един от стимулите на процедурата енергийна ефективност е именно заменянето на морално остарялото оборудване, което е доста ресурсо и енергоемко, именно с цел повишаване на рентабилността. **Следвайки тази логика, даденият критерий ощетява с точки, именно дружествата, които имат най-голяма нужда от подпомагане по настоящата процедура, за да заменят нерентабилното си оборудване, което от своя страна би спомогнало за реализирането на по-голяма печалба.** **<u>Във връзка с обосновката, предлагаме критерият да отпадне или да бъде ревизиран по следния начин:</u>** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 10 % - **6 т.** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 8 % ≤ 10% - **5 т.** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 6 % ≤ 8 % - 4 **т.**	

			• Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 4 % ≤ 6 % - 3 **т.** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 2 % ≤ 4% - 2 **т.** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 1 % ≤ 2 % - 1 **т.** • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е ≤ 1 % - 0 **т.** **6.7. III. Конкурентоспособност на предприятието в резултат на изпълнението на проекта (прогнозни данни), т. 2. Срок на откупуване на инвестициите** За да бъде откупена инвестиция от 5 000 000 лв., за една година възвръщаемостта от енергийни и неенергийни спестявания трябва да е в размер на 1 670 000, което е 34% от размера на инвестицията. Допълнително, по процедурата сме ограничени от факта, че енергийните спестявания трябва да са над 50% от общите, следователно в примера поне 850 000. Изхождайки от този пример е видно, че в практиката не биха били постижими подобни размери на възвръщаемост, което означава, че откупуването на	

			инвестицията не би било постижимо в рамките на зададения срок от 3 години. Дори ако изходим от хипотезата, че планираната инвестиция е с далеч по-малка стойност, например 1 000 000 лв., то процентните съотношения се запазват същите. Това от своя страна означава, че за да се откупи инвестицията в 3 год. срок, то спестяванията на годишна база трябва да са в размер на 335 000 лева Като резултат от казаното предлагаме следните промени: • До 7 години вкл. – **8 т.** • От 7.01 до 9.0 години вкл. – **6 т.** • От 9.01 до 11 години вкл. – **4 т.** • От 11.01 до 13 години вкл. – **2 т.** • От 13.01 до 15 години вкл – **1 т.** • Над 15 години (15.01 и нагоре) – **0 т.** 6.8. Икономическа и финансова стабилност на кандидата -	

			т. 1. **Внедрени стандарти** EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, служат за едно и също. Предвидено е да се дават допълнителен брой точки ако кандидатът има въведена система за управление на предприятията съгласно следните стандарти: EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, БДС EN ISO 50001/предвижда да въведе БДС EN ISO 50001. Кандидатите получават максимален брой точки ако имат и трите стандарта или имат EMAS и ISO14001 и по проекта планират да внедрят ISO 50001. Не е логично една фирма да има внедрени и да следва два различни стандарта, свързани с управление на околната среда, а именно ISO 14001 и EMAS. Ето защо считаме, че това условие е изкуствено и не е свързано с реалната пазарна ситуация. Предлагаме да бъде променен механизмът на точкуване, за да се избегне присъждането на точки за спазването на два различни стандарта в едно направление. Във връзка с промяната на механизма на точкуване е възможно и добавянето на ISO9001. В съответствие предлагаме корекция на точкуването и дефиницията на критерия:	

			Кандидатът е реализирал две от трите дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти или Кандидатът е реализирал една дейност EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране) или БДС EN ISO 14001, свързана с въвеждане на международно признати стандарти и планира да въведе (БДС EN ISO 50001) по проекта. 6.9. **В т.V. от методиката за оценка „Финансови ограничения, ограничения произтичащи от Условията за кандидатстване и интензитет на помощта" в т.21 е записано следното: В случаите, когато кандидатът е <u>средно предприятие</u>**, избраният режим по елемент А е „регионална инвестиционна помощ" съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 и проектът предвижда дейности по Елемент А извън Югозападен район за планиране, интензитетът на безвъзмездната помощ е по-нисък или равен на 50 % от общите допустими разходи по елемента. Средните предприятия не са допустими по схемата, така че условието следва да бъде коригирано.	

			7. Контролът на качеството на енергийните одити от компетентни външни лица Моля УО да представи информация относно начина и механизма на избор на компетентните външни лица и как УО ще осигури липсата на конфликт на интереси. В публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност са вписани 53 фирми. Това са и фирмите, които имат право да изготвят енергийните одити на кандидатите в процедурата. Ако изборът на компетентни външни лица също е от този списък, то тогава се създават предпоставки за сериозен конфликт на интереси по време на процеса на оценка, както и за корупционни практики. Считаме, че структурата на схемата за енергийна ефективност на МСП и оценката на енергийните одити от АУЕР бе много успешен вариант и не виждаме причина успешната практика да не бъде приложена и при тази схема. **8. <u>Точка 22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения, стр. 54</u>** **Във връзка с цитираните хипотези за класиране на кандидати, получили еднакъв брой точки по различните раздели от Критериите и методика за оценка на проектните предложения:** Следва да се опише и как се	

			процедира в случай, при който по всички раздели кандидатите имат еднакъв брой точки. Това също е възможна хипотеза. **<u>9. Точка 24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване, стр. 57</u>** **Във връзка с подписването с КЕП на Декларацията по буква б/ от <u>всички</u> лица, които са посочени в чл. 40 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /приет с ПМС № 73 от 5.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 28 от 8.04.2016 г., в сила от 15.04.2016 г./ и са изчерпателно изброени в т.11.2, 1):** Предлагаме да се поясни, че при определени условия, е допустимо Декларацията да се подпише по цитирания начин: *„При необходимост от подписване на документи с КЕП от лица, за които е невъзможно да се верифицират данните, съдържащи се в квалифицирания електронен подпис, издаден от доставчици на удостоверителни услуги, установени в други държави, различни от държави - членки на Европейския съюз, кандидатите по настоящата процедура следват описаната по-долу процедура:* *Декларацията чл. 25, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (Приложение В) се подписва собственоръчно на*	

			хартия от лицето/лицата (граждани на трети държави, които не са членове на ЕС), за които няма възможност да бъде издаден КЕП от доставчици, посочени в Регистъра на доставчиците на удостоверителни услуги (http://crc.bg:8080/dpls/apex/f?p=923:310:1125002958825498::NO), поддържан от Комисията за регулиране на съобщенията. Собственоръчно подписаната на хартия Декларация следва да бъде сканирана, подписана с квалифициран електронен подпис с титуляр юридическото лице-кандидат и прикачена в ИСУН 2020. Оригиналният екземпляр на Декларацията следва да бъде изпратен в запечатан плик, по пощата, куриерска служба или внесен на ръка, и входиран в Деловодството на Министерство на икономиката не по-късно от 5 работни дни от датата на подаване на проектното предложение на посочения по-долу адрес: ***Гр. София 1000,*** ***Ул. „Славянска" № 8*** ***Главна Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност"*** ***Министерство на икономиката*** *Пликът, в който са поставен документът, следва да съдържа следната информация:* *1. Пълно наименование и адрес на кандидата;* *2. Референтен номер и наименование на проектното предложение;* *3. Текстът: "ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ. НА ВНИМАНИЕТО на Оценителната комисия по процедура BG16RFOP002-3.002*	

			„Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" Дадените насоки за подписване, са официални отговори от УО на МИ на въпроси, зададени по процедура **BG16RFOP002-2.002 „РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ КАПАЦИТЕТ И РАСТЕЖ НА МСП", въпрос 74 и процедура BG16RFOP002-3.001 "ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ", въпрос 208.**	
14.	nbozhilova@kpmg.com, Наталия Божилова	28.11.2016	Моля да предоставите разяснения във връзка със следната възможност, предвидена в т.11.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-3.002 "Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия": В случай че кандидатите са еквивалентно лице на търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите съгласно законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство, с оглед извършване на плащания по настоящата процедура, към датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, кандидатът/бенефициентът следва да е регистриран по реда на Закона за търговския регистър. С цел избягване на подмяна на оценката	Цитираната от Вас възможност, заложена в Условията за кандидатстване произтича пряко от изискванията на Регламент (ЕС) 651/2014 и по-специално от условието, заложено в чл. 1, пар. 5, буква а), където е посочено че, *„Настоящият регламент не се прилага за мерки за държавна помощ, които поради своите особености, поради придружаващите ги условия или поради метода на тяхното финансиране водят до неотделимо нарушение на законодателството на Съюза, по-специално:*

			новорегистрираното предприятие следва да бъде еднолично капиталово дружество по смисъла на Търговския закон. Едноличен собственик на капитала на новорегистрираното предприятие следва да бъде чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата. - Как да бъде изготвено енергийното обследване, предвид наличието на информация за енергийно потребление за предходен тригодишен период единствено по отношение на чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата и при положение, че проектните дейности ще бъдат изпълнявани от страна на новорегистрираното предприятие на територията на България (по реда на Закона за търговския регистър)? - Как да бъде попълнена останалата изискуема информацията, свързана с предходния опит на предприятието-кандидат, предвид че тя е налична единствено по отношение на чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата, а проектът ще се изпълнява от страна на новорегистрираното предприятие на територията на България (по реда на Закона за търговския регистър)? - Как да бъде изпълнено изискването за предоставяне на Удостоверение от НСИ относно КИД на кандидата за 2015	*а) мерки за помощ, при които предоставянето на помощта е обвързано със задължението* ***седалището или основното място на установяване на бенефициера да се намира в съответната държава членка;*** *въпреки това се разрешава условието към момента на изплащането на помощта бенефициерът да е създал седалище или клон в държавата членка, предоставяща помощта;….."* Целта на тази разпоредба е да не се възпрепятства свободата на установяване и на предоставяне на стоки и услуги, вкл. чрез мястото на стопанска дейност. Видно от текста на Условията за кандидатстване, формално ограничаващо условие относно седалището или основност място на установяване на кандидата няма. Това означава, че допустими кандидидати са и лица, които осъществяват дейност към момента на подаване на проектното предложение чрез друга регистрация. В

			г., предвид че кандидат е чуждестранното предприятие, а проектът ще се изпълнява от страна на новорегистрираното предприятие на територията на България (по реда на Закона за търговския регистър)? - В случай на чуждестранно предприятие (притежаващо 3-годишна история), което е еквивалентно лице на търговец по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите съгласно законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство и което разполага с вече регистрирано дружество на територията на България (по реда на Закона за търговския регистър), но българското дружество не разполага с 3-годишна история, то следва ли да бъде регистрирано изцяло ново предприятие към датата на сключване на административния договор за предоставяне на БФП, за целите на формално удовлетворяване на горното изискване?	тази връзка бихме искали да обърнем внимание, че е налице изискване единствено по отношение на местонахождението на промишлената система, но не и относно регистрацията на лицата, които контролират активите (притежават, стопанисват). На база посоченото енергийното обследване следва да обхваща промишлената система, по отношение на която ще бъдат препоръчани мерките/заявени инвестициите по проекта и за нея следва да е налице информация за предходен тригодишен период. По отношение на информацията, свързана с предходния опит на предприятието-кандидат в хипотезата, когато проектното предложение е подадено от еквивалентно лице, същата следва да е свързана с чуждестранното предприятие-кандидат, което в случай на одобрение на проекта, има ангажимент да регистрира предприятие на територията на страната, което да изпълнява проекта и на което

				чуждестранното предприятие да бъде едноличен собственик на капитала. По отношение на удостоверението от НСИ в Условията за кандидатстване изрично е посочено, че за кандидатите, които са регистрирани/установени в държава-членка на Европейското икономическо пространство - се представя аналогичен документ, издаден от еквивалента организация в съответната държава, задължително придружен от превод на български език, заверен от кандидата. По отношение на хипотезата, при която еквивалентното лице разполага с вече регистрирано дружество на територията на България (по реда на Закона за търговския регистър), но българското дружество не разполага с 3-годишна история, то въпросното еквивалентно лице следва да регистрира изцяло ново предприятие към датата на сключване на административния договор за предоставяне на БФП. С цел избягване на подмяна на оценката новорегистрираното предприятие следва

				да бъде еднолично капиталово дружество по смисъла на Търговския закон. Едноличен собственик на капитала на новорегистрираното предприятие следва да бъде чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата.
15.	info@bakep.org, Ралица Петкова	28.11.2016	ОТНОСНО: Коментарите и предложенията на БАКЕП по условия за кандидатстване , методология и критерии за подбор на операции - Повишаване на енергийната ефективност в големи Предлагаме: 1. Да се допуска възможност за комбиниране на режими държавна помощ по Елемент А – дефинираният по процедурата размер на БФП и съответно на инвестицията предполага възможност за структуриране на големи и сложни проекти по схемата. За различните инвестиции, предмет на тези проекти – производствено оборудване, осветление, СМР, подмяна на горивна база и много други, най-подходящия режим е възможно и логично да бъде различен. Комбинирането на различни режими държавна помощ ще подпомогне подготовката на комплексни проекти, вместо проекти насочени единствено към технологична модернизация. 2. Във връзка с Елемент Б, точка: „Инвестиции за изпълнение на мерки, препоръчани в обследването за енергийна ефективност, които не са заявени	**1. Предложението не се приема** В Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията не е включена забрана за комбиниране на различни видове помощи в рамките на една и съща процедура или елемент от нея. Независимо от това при обявяването на процедурата е от съществено значение за УО тя да бъде разработена по начин, който да гарантира, че са изпълнени всички изисквания на ОРГО, в това число и спазване на съответните интензитети и тавани като не се допуска изкуствено разделяне на проекти. Допълнително УО счита, че процедурата следва да бъде

			по Елемент А", и имайки предвид, че за тези разходи изрично е посочено, че трябва да отговарят на изискванията за разходите по Елемент А, предлагаме: Да се добави режим минимална помощ в Елемент А, като инвестиционните разходи отпаднат от елемент Б. По този начин всички разходи, които са: • Разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване (в това число специализирани транспортни средства), както и СМР, представляващи дълготрайни материални активи, препоръчани в обследването за енергийна ефективност; • Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (вкл. разходи за разработване на софтуер), препоръчани в обследването за енергийна ефективност. Ще бъдат включени в Елемент А. Чрез тази промяна ще бъде възможно: - да се структурират оптимално проекти с различни инвестиции с максимален ефект, като се използват различни режими държавна помощ; - една компания да кандидатства само по режим минимална помощ, с проект на по-ниска стойност, който отговаря на инвестиционните й намерения в момента и съдържа само същински мерки за енергийна ефективност - да се спази задължителното изискване всеки проект да включва разходи по елемент А, т.е. инвестиционни разходи Липсата на тази възможност ще доведе до осакатяване на проектите и изваждане на важни за компаниите инвестиции,	разработена по начин, който да не затрудни процеса по коректно структириране и обосноваване на проектните предложения, извършване на тяхната оценка и осъществяване на контрол от страна на УО. При допускането на възможност в един проект да бъде прилаган повече от един режим под ОРГО следва да се гарантира точно и ясно разграничаване на финансираните дейности по всяка част от проекта с цел недопускане финансирането на едни и същи дейности и разходи в различните части на пректа и превишаване на максимално допустимте интензитети по конкретните видове помощи. За осигуряване на горепосочените условия УО на ОПИК следва допълнително да преработи и съгласува с Министерство на финансите схемата за съответствие с правилата за държавни помощи. Посоченото, от една страна, би забавило допълнително процеса по обявяване на

			които не могат да се включат в основния режим държавна помощ по елемент А. Във връзка с тази точка, предлагаме в Режим на държавна/минимална помощ, Елемент А да се добави": Помощ „de minimis" съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis". Различните режими да са допустими в комбинация. 3. Да се намали минималната безвъзмездна финансова помощ, за която се кандидатства до 250 000 лева. Високият минимален размер на БФП би стимулирал изкуствено завишаване на проектите чрез включване на не толкова приоритетни инвестиции. Минимален размер от 500 000 лв. задължава предприятията да включат производствено оборудване в проектите си, което превръща схемата в Технологична модернизация. Минимален размер от 500 000 лв. не позволява предприятията да кандидатстват с проекти, които включват единствено класически мерки за енергийна ефективност, които именно водят до реалното й повишаване/усвояване на отпадъчна топлина, системи за отопление и охлаждане, СМР на производствени сгради/, тъй като тези мерки могат да се реализират само под де минимис, т.е. с БФП до 391 000 лв. Възможността да се кандидатства и с по-малки проекти ще доведе до по-добро планиране и структуриране на проектните предложения в унисон с нуждите на компаниите. Много от	процедурата, а от друга, би създало допълнителни рискове от неизпълнение на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 и съответно би увеличило вероятността от последващо налагане на санкции. На база изложените аргументи, УО на ОПИК счита да не приеме посоченото предложение. **2. Предложението не се приема** От една страна, посоченото не е обосновано с оглед допускане на проекти, които да са само в рамките на режим „de minimis", защото съгласно Условията за кандидатстване минималният размер на БФП по процедурата е 500 000 лева, който е по-голям от прага за получена минимална помощ за период от три бюджетни години. От друга страна, отпадането на инвестиционните разходи по елемент Б реално би лишило от възможност кандидати, които са заявили по елемент А инвестиции в рамките на режим „регионална инвестиционна помощ" или режим „инвестиционни помощи за мерки

			големите предприятия не разчитат на БФП за производствените си инвестиции и желаят да се възползват от процедурата единствено и именно за същински инвестиции в енергийна ефективност, които са допустими само под де минимис. 4. Предлагаме да отпадне изискването: „Няма да се подкрепя изпълнението на мерки за енергийна ефективност, при които паричната равностойност на неенергийните спестявания е по-голяма от тази на енергийните спестявания;" Инвестициите под регионална помощ е задължително да водят до увеличаване на производствения капацитет, т.е. основно са свързани с чисто производствено оборудване. В общия случай, това оборудване е с висока стойност и да очакваме, че ще се изкупува основно от енергийни разходи е нереалистично. Препоръчваме да се следят по-скоро и да се контролират включваните неенергийни разходи, но да отпадне това ограничение. 5. Предлагаме да бъде уточнено недвусмислено, с упоменаване на думата СМР и вида им /допълващо производствено оборудване и/или СМР на производствени сгради/ в Условия за кандидатстване и методика за оценка под кой режим съответния вид СМР е допустим и под кой елемент. Тази конкретика е необходима както в допустими дейности, така и в допустими разходи. 6. Критерии и методика за оценка на проектните предложения I. Повишаване на енергийната ефективност	за повишаване на енергийната ефективност" съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията да заявят за подкрепа инвестиции, които поради своята специфика, не са допустими по някой от посочените режими. Не на последно място следва да се има предвид, че и понастоящем процедурата допуска възможност за структуриране на различни по обхват и специфика на разходите проекти, вкл. и на такива, които съдържат т.нар. „класически мерки за ЕЕ„. **3.Предложението не се приема** Целта на настоящата процедура е предоставяне на фокусирана подкрепа на големите предприятия в България за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с цел постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност на икономиката. Един от непосредствените очаквани ефекти от подкрепата е намаляване на енергийна интензивност на икономиката, който е и основният индикатор за резултат по ПО 3. УО на ОПИК счита, че фокусиране на

			т.1 Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие. Не е възможно да се запазят стойностите от процедурата за МСП. Едно малко предприятие заменя 3 от 6стте си машини и постига лесно 20% спестявания от цялата промишлена система. Едно голямо предприятие, което притежава 100 машини и заменя две, не може да постигне 20% спестявания от цялата система. Считаме, че референтните стойности са прекалено високи, тъй като, за да бъдат достигнати 20% енергийни спестявания би трябвало да се заменят поне 20 % от активите в дружеството. По статистически данни, средната стойност на притежаваните активи от големи предприятия е между 70-90 милиона лева, ако вземем за базова при изчисленията средна -80 милиона, то 20% биха били 16 000 000 лв. Тоест инвестицията, която трябва да бъде направена от дружеството - кандидат следва да бъде в рамките на 16-17 милиона лева, за да бъдат постигнати около 20% спестявания на ниво предприятие. Това не кореспондира с максималния праг на БФП, по процедурата, който е 2,5 милиона лева, съответно повечето проекти биха били в рамките на до 5 милиона лв. и при настоящата скала, максимумът точки по този критерий се очертава да бъде 4 т. При изложената хипотеза и в случай че кандидат постигне 2% спестяване на ниво предприятие, то той ще получи 0 точки по този критерий. Предвид факта, че той е свързан с т. 4 „Енергийна ефективност….", а двата са с обща тежест 42% в оценката, то може да се стигне масово до НЕДОСТИГАНЕ	подкрепата към проекти с по-висок минимален праг заедно със съответното съфинансиране би осигурило по-съществен ефект от гледна точка енергийна ефективност на ниво отделно предприятия и оттук би гарантирало и по-съществени резултати на ниво икономика. **4.Предложението се приема частично** Във финалната версия на документацията по процедурата ограничението е преформулирано като е сложено изискване паричната равностойност на енергийните спестявания за дадена мярка да не е по-малка от 20 % от общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението ѝ. Допълнително е включен нов критерий за оценка „Парична равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението

			минималния праг за класиране от 60 точки. В резултат предлагаме нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин. • > 10 % енергийно спестяване - 22 т. • > 8% ≤ 10 % енергийно спестяване - 21 т. • > 6% ≤ 8% енергийно спестяване – 20 т. • >5% ≤ 6% енергийно спестяване – 18 т. • >3.5% ≤ 5% енергийно спестяване – 15 т. • >1.5 % ≤ 3.5% енергийно спестяване – 9 т. • >0.5% ≤1.5% енергийно спестяване – 6 т. • >0.5% ≤1.5% енергийно спестяване – 6 т. т.3 Проектът включва дейности за изграждане на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението При условие, че кандидатът посочи, че има налична такава, то задължително като източник на проверка трябва да се изискват фактури за платени услуги и/или материали и/или активи доказващи нейното наличие. Единствено твърдение в одита за наличие на СЕМ отваря възможност за злоупотреба. т.4 Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.) Изхождайки от факта, че голяма част от предприятията, обект на настоящата процедура, са големи предимно, защото се явяват свързани (и то не във високо енергийно интензивния сектор) обикновено имат консумация на енергия между 2000 MWh/год - 6000 MWh/год. и ако приемем, че предприятието	на мерките по проекта", който приоритизира мерки с по-висок размер на паричната равностойност на енергийните спестявания. **5. Предложението не се приема** Съгласно Условията за кандидатстване „СМР, пряко свързани с и необходими за въвеждане в експлоатация на активите, препоръчани в обследването за енергийна ефективност" са посочени единствено и само в елемент Б, който е под режим „de minimis" с оглед в Елемент А да останат за изпълнение само енергийно ефективните инвестиции. Според спецификата на своя проект, инвестициите които иска да заяви и режима на държавна помощ, който иска да използва, кандидатът следва сам да прецени към кой елемент и съответно режим да отнесе съответния разход за СМР, препоръчан като енергийно ефективна мярка в одита. Позоваването на това кой актив под кой режим е допустим или не в Условията за кандидатстване противоречи на принципите за изготвяне на Условия за

			консумира енергия средно 4000 MWh/год., при инвестиция в размер на 2 000 000 лева, дружеството ще трябва да спести поне 2 000 000 kWh, за да получи 1 точка по така предложената стълбица, т.е. 50+% спестявания, за 1 точка, което на практика е невъзможно. Същото важи и за големите предприятия с висока енергоемкост, ако приемем, че такива са с потребление на енергия между 100 000 – 700 000 MWh/годишно, при активи в рамките на 60 000 хил. лв – 200 000 хил. лв. (какъвто е масовия случай), за да постигнем спестявания на енергия от 20%, при тези мащаби, с направената инвестиция трябва да бъде подменена поне 20% от базата на активите, което би означавало да се направи инвестиция най-малко от 12 000 000, а при най-високо интензивните между 40-50 млн. лева. Това прави показателят неефективен в този си вид. Поради изложеното предлагаме максималната референтна стойност на показателя да бъде 2.4 kWh/лв., като се позоваваме на анализ изготвен от АУЕР за няколко сектора (Приложение 1 към документа). Като пример ще дадем сектор индустрия, в който спестената енергия, спрямо 2008 г. възлиза на 443 ktoe, които преобразувани в MWh се равняват на 5 152 090 (съотв. 5 152 090 000 kWh), а необходимият финансов ресурс, за да бъдат постигнати тези спестявания е 2 362 000 000 лв. На база на тези данни, можем да пресметнем, че енергийната ефективност на инвестицията като отношение на к-вото	кандидатстване. Конкретно позоваване или изключване е налице само в случаите, когато това е налице в нормативен документ или становище на ЕК. Не на последно място следва да се има предвид, че УО на ОПИК не може да познава спецификите на всеки отделен проект или дейност, за да може да направи подобно категорично и изрично описание. **6. Предложения по Критериите и методиката за оценка** **I. т. 1 Предложението се приема** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е коригирана във финалната версия на документацията по процедурата. т. 3. Обстоятелството дали дадена автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението отговаря на изискването, заложено в Условията за кандидатстване ще бъде, от една страна, проверявано и удостоверявано от страна на екипа, който извършва обследването и който носи отговорност за декларираната в

			спестена енергия в kWh, спрямо необходимата инвестиция в лева е 5 152 090 000/2 362 000 000 = 2.18 kWh/лв. След като коефициента на секторно ниво е в рамките на 2-3 kWh/лв., несправедливо и нереалистично е да се очаква отношението на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева за отделното предприятие да бъде около 20 kWh/лв., защото при такава скала, дружествата кандидати биха попадали в най-долната част на стълбицата и максимума точки, който би било възможно да се достига е в рамките на 3, т.е. на база обосновката по т.1, голяма част от тях, ще изпаднат от минимума от 60 т. В резултат предлагаме следната скала с нови референтни стойности, които изглеждат по следния начин: • >2.4 kWh/лв. – 20 т. • >2.1≤2.4 kWh/лв. – 18 т. • >1.8 ≤2.1 kWh/лв. – 15 т. • >1.5 ≤1.8 kWh/лв. – 12 т. • >1.2 ≤1.5 kWh/лв. – 9 т. • >0.9 ≤1.2 kWh/лв. – 6 т. • >0.6 ≤0.9 kWh/лв. – 3 т. • >0.3 ≤0.6 kWh/лв. – 1 т. • >0 ≤0.3 kWh/лв. – 0 т. II. Икономическа и финансова стабилност на кандидата т. 1. Внедрени стандарти EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, служат за едно и също.	енергийния одит информация, а от друга, оценителната комисия, вкл. помощник оценителите, които ще бъдат включени в оценителния процес с цел извършване контрол на енергийните одити, ще имат право да изискват всякакви допълнителни разяснения и информация в потвърждение на представена информация. **II. т.1. Предложението се приема** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана като максимален брой точки се предоставя в случай, че са изпълнени две от трите условия в критерия. **т.2. Предложението се приема** Скалата за оценка на критерия „Претеглен марж на печалбата" е ревизирана. **т.3. Предложението не се приема.** УО на ОПИК е заложил стойностите на

			Предвидено е да се дават допълнителен брой точки ако кандидатът има въведена система за управление на предприятията съгласно следните стандарти: EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, БДС EN ISO 50001/предвижда да въведе БДС EN ISO 50001. Кандидатите получават максимален брой точки ако имат и трите стандарта или имат EMAS и ISO14001 и по проекта планират да внедрят ISO 50001. Не е логично една фирма да има внедрени и да следва два различни стандарта, свързани с управление на околната среда, а именно ISO 14001 и EMAS. Ето защо считаме, че това условие е изкуствено и не е свързано с реалната пазарна ситуация. Предлагаме да бъде променен механизмът на точкуване, за да се избегне присъждането на точки за спазването на два различни стандарта в едно направление. Във връзка с промяната на механизма на точкуване е възможно и добавянето на ISO9001. В съответствие предлагаме корекция на точкуването и дефиницията на критерия: Кандидатът е реализирал две от трите дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти или Кандидатът е реализирал една дейност EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране) или БДС EN ISO 14001, свързана с въвеждане на международно признати стандарти и планира да въведе (БДС EN ISO 50001) по проекта. т. 2. Претеглен марж на печалбата (2013, 2014, 2015 г.) Вземайки под внимание фактът, че маржът на печалбата	критерия „Претеглена брутна добавена стойност", базирайки се обстоен анализ, който е извършил по отношение на подадени проектни предложения от кандидати по схеми с идентични изисквания. **т.4. Предложението се приема** Критерият „Претеглен коефициент на рентабилност на активите" е заменен с друг критерий във финалната версия на документацията, а именно „Съотношение между паричната равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта". **III., т.2 Предложението се приема** Скалата за оценка на цитирания от Вас критерий е коригирана във финалната версия на документацията по процедурата. **V. Предложението се приема** Техническата грешка в раздел V от критериите за оценка е отстранена**.**

			варира силно в различните сектори на икономиката и зависи от вида на продуктите и също така, че при повечето производствени предприятия, добавената стойност не е много голяма, заради високите производствени разходи, това води до нисък марж на печалбата. Изхождайки от така дадените референтни стойности, НЕ е обективно да се търси толкова висок процент на претеглен марж на печалбата в производствения сектор, към който е основно насочена тази процедура и дори се приоритизират някои индустрии, характеризиращи се с висока енергийна интензивност. Предлагаме стойностите за претеглен марж на печалбата да бъдат намалени. От една страна тези стойности не отговарят на ситуацията в страната, а от друга – ако едно голямо предприятие има толкова голям марж на печалбата, то не би имало нужда от безвъзмездни средства за осъществяване на инвестиционните си намерения. За да се достигне подобен марж на печалбата, дружеството или трябва да продава продукцията си на прекалено завишени цени, което в реални условия би го направило неконкурентно на пазара, или да намали фиксираните и променливите разходи, което би било възможно само при оптимизация на производствените процеси. В следствие на което, предлагаме промяна на референтните стойности. • Претегленият марж на печалбата е > 15%. – 6 т. • Претегленият марж на печалбата е > 12% и ≤ 15%. – 5 т. • Претегленият марж на печалбата е > 10% и ≤ 12% - 4 т. • Претегленият марж на печалбата е > 8% и ≤ 10%. – 3 т.	**7. Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. Допълнително, следва да се има предвид, че УО на ОПИК следи и стриктно прилага съблюдаването на изискванията, заложени в ПМС 162 от 5

			• Претегленият марж на печалбата е > 5% и ≤ 8%. – 2 т. • Претегленият марж на печалбата е > 2% и ≤ 5%. – 1 т. • Претегленият марж на печалбата е ≤ 2% - 0 т. т. 3 Претеглена брутна добавена стойност (2013, 2014 , 2015 г.) Така посочените референтни стойности са прекалено завишени, особено за секторите, посочени като приоритетни по настоящата процедура. Съгласно направена справка с данните на НСИ за секторите в промишлеността и приноса им в брутната добавена стойност по базисни цени за България, промишлеността и преработващите предприятия (където попадат повечето от големите дружества в Б-я) се характеризират с много нисък процент на добавена стойност върху продукта си, което ги прави и неконкурентни на пазара. Брутна добавена стойност около и над 45% е почти непостижима от 80% от дружествата в допустимите по процедурата сектори. Следователно предлагаме промени в скалата. • Претеглената брутна добавена стойност е > 25% - 6 т. • Претеглената брутна добавена стойност е > 20% и ≤ 25% - 5 т. • Претеглената брутна добавена стойност е > 17% и ≤ 20% - 4 т. • Претеглената брутна добавена стойност е > 15% и ≤ 17% - 3 т. • Претеглената брутна добавена стойност е > 10% и ≤ 15% - 2 т.	юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на БФП по програмите, финансирани от ЕСИФ за периода 2014 – 2020 г. и по-специално чл. 16, където са посочени изискванията, на които трябва да отговарят помощник-оценителите в това число да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите им, както и да не са в конфликт на интереси. **8. Предложението се приема** Във финалната версия на Условията за кандидатстване са добавени и допълнителни критерии, по които да бъдат класирани кандидидатите в случай на получен равен брой точки. **9.Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че цитираното от Вас е приложимо в много ограничени случаи и в тази връзка считаме за неподходящо същото да бъде описвано в Условията за кандидатстване. Посоченото не

			• Претеглената брутна добавена стойност е > 5% и ≤ 10% - 1 т. • Претеглената брутна добавена стойност е ≤ 5% - 0 т. т. 4. Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2013, 2014, 2015 г.) Коефициентът на рентабилност на активите ни показва каква печалба правим с всеки един лев инвестиран в активи (по счетоводната им стойност). Но тъй като при големите предприятия производствените разходи са големи, а производствата капиталоемки, този показател не може да бъде повече от 10% дори при компании, които имат много висока рентабилност. Изхождайки от казаното, показателят не дава никаква полезна информация в случай, в който има много като счетоводна стойност морално остарели активи, но не отчислени все още, които не дават никакво конкурентно предимство на дружеството, което пък от своя страна ще рефлектира отрицателно в стойност на съотношението. А един от стимулите на процедурата енергийна ефективност е именно заменянето на морално остарялото оборудване, което е доста ресурсо и енергоемко, именно с цел повишаване на рентабилността. Следвайки тази логика, даденият критерий ощетява с точки, именно дружествата, които имат най-голяма нужда от подпомагане по настоящата процедура, за да заменят нерентабилното си оборудване, което от своя страна би спомогнало за реализирането на по-голяма печалба. Във връзка с обосновката, предлагаме критерият да отпадне	означава, че кандидиатите не следва да прилагат тази практика в случай на възникнали подобни ситуации.

			или да бъде ревизиран по следния начин: • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 10 % - 6 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 8 % ≤ 10% - 5 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 6 % ≤ 8 % - 4 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 4 % ≤ 6 % - 3 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 2 % ≤ 4% - 2 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е > 1 % ≤ 2 % - 1 т. • Претегленият коефициент на рентабилност на активите е ≤ 1 % - 0 т. III. Конкурентоспособност на предприятието в резултат на изпълнението на проекта (прогнозни данни) т. 2. Срок на откупуване на инвестициите За да бъде откупена инвестиция от 5 000 000 лв., за една година възвръщаемостта от енергийни и неенергийни спестявания трябва да е в размер на 1 670 000, което е 34% от размера на инвестицията. Допълнително, по процедурата сме ограничени от факта, че енергийните спестявания трябва да са над 50% от общите, следователно в примера поне 850 000. Изхождайки от този пример е видно, че в практиката не биха били постижими подобни размери на възвръщаемост, което означава, че откупуването на инвестицията не би било	

			постижимо в рамките на зададения срок от 3 години. Дори ако изходим от хипотезата, че планираната инвестиция е с далеч по-малка стойност, например 1 000 000 лв., то процентните съотношения се запазват същите. Това от своя страна означава, че за да се откупи инвестицията в 3 год. срок, то спестяванията на годишна база трябва да са в размер на 335 000 лева Като резултат от казаното предлагаме следните промени: • До 7 години вкл. – 8 т. • От 7.01 до 9.0 години вкл. – 6 т. • От 9.01 до 11 години вкл. – 4 т. • От 11.01 до 13 години вкл. – 2 т. • От 13.01 до 15 години вкл. – 1 т. • Над 15 години (15.01 и нагоре) – 0 т. В т.V. от методиката за оценка „Финансови ограничения, ограничения произтичащи от Условията за кандидатстване и интензитет на помощта" в т.21 е записано следното: В случаите, когато кандидатът е средно предприятие, избраният режим по елемент А е „регионална инвестиционна помощ" съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 и проектът предвижда дейности по Елемент А извън Югозападен район за планиране, интензитетът на безвъзмездната помощ е по-нисък или равен на 50 % от общите допустими разходи по елемента. Средните предприятия не са допустими по схемата, така че условието следва да бъде коригирано.	

			7. Контролът на качеството на енергийните одити от компетентни външни лица Моля УО да представи информация относно начина и механизма на избор на компетентните външни лица и как УО ще осигури липсата на конфликт на интереси. В публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност са вписани 53 фирми. Това са и фирмите, които имат право да изготвят енергийните одити на кандидатите в процедурата. Ако изборът на компетентни външни лица също е от този списък, то тогава се създават предпоставки за сериозен конфликт на интереси по време на процеса на оценка, както и за корупционни практики. Считаме, че структурата на схемата за енергийна ефективност на МСП и оценката на енергийните одити от АУЕР бе много успешен вариант и не виждаме причина успешната практика да не бъде приложена и при тази схема. 8. Точка 22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения, стр. 54 Във връзка с цитираните хипотези за класиране на кандидати, получили еднакъв брой точки по различните раздели от Критериите и методика за оценка на проектните предложения: Следва да се опише и как се процедира в случай, при който по всички раздели кандидатите имат еднакъв брой точки. Това също е възможна хипотеза. 9. Точка 24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване, стр. 57 Във връзка с подписването с КЕП на Декларацията по буква б/	

			от всички лица, които са посочени в чл. 40 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /приет с ПМС № 73 от 5.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 28 от 8.04.2016 г., в сила от 15.04.2016 г./ и са изчерпателно изброени в т.11.2, 1): Предлагаме да се поясни, че при определени условия, е допустимо Декларацията да се подпише по цитирания начин: „При необходимост от подписване на документи с КЕП от лица, за които е невъзможно да се верифицират данните, съдържащи се в квалифицирания електронен подпис, издаден от доставчици на удостоверителни услуги, установени в други държави, различни от държави - членки на Европейския съюз, кандидатите по настоящата процедура следват описаната по-долу процедура: Декларацията чл. 25, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (Приложение В) се подписва собственоръчно на хартия от лицето/лицата (граждани на трети държави, които не са членове на ЕС), за които няма възможност да бъде издаден КЕП от доставчици, посочени в Регистъра на доставчиците на удостоверителни услуги (http://crc.bg:8080/dpls/apex/f?p=923:310:1125002958825498::NO), поддържан от Комисията за регулиране на съобщенията. Собственоръчно подписаната на хартия Декларация следва да бъде сканирана, подписана с квалифициран електронен подпис с титуляр юридическото лице-кандидат и прикачена в ИСУН 2020. Оригиналният екземпляр на Декларацията следва да бъде изпратен в запечатан плик, по пощата, куриерска	

			служба или внесен на ръка, и входиран в Деловодството на Министерство на икономиката не по-късно от 5 работни дни от датата на подаване на проектното предложение на посочения по-долу адрес: Гр. София 1000, Ул. „Славянска" № 8 Главна Дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност" Министерство на икономиката Пликът, в който са поставен документът, следва да съдържа следната информация: 1. Пълно наименование и адрес на кандидата; 2. Референтен номер и наименование на проектното предложение; 3. Текстът: "ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ. НА ВНИМАНИЕТО на Оценителната комисия по процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" Дадените насоки за подписване, са официални отговори от УО на МИ на въпроси, зададени по процедура BG16RFOP002-2.002 „РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ КАПАЦИТЕТ И РАСТЕЖ НА МСП", въпрос 74 и процедура BG16RFOP002-3.001 "ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ", въпрос 208. гр. София, 28.11.2016 г.	

			Оставам с уважение, КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА Председател на УС на БАКЕП	
16.	annie_anakin@abv.bg, Анелия Стоянова	28.11.2016	Във връзка с обявено обществено обсъждане на документция за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-3.002 "Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" бих искала да обърна внимание на следното: В критерия (II.1.) за внедрени системи за управление е посочено, че максимален брой точки се получават ако кандидатът е реализирал и трите дейности (EMAS, ISO 14001 и ISO 50001), свързани с въвеждане на международно признати стандарти или кандидатът е реализирал две дейности, свързани с въвеждане на международно признати стандарти и планира да въведе трети по проекта (БДС EN ISO 50001). EMAS по своята същност не е стандарт, а инструмент - Схема за управление по околна среда и одитиране, който е корелативен с ISO 14001, като наличието на ISO 14001 е условие за регистрация по EMAS или ISO 14001 се включва в EMAS. Отделно понастоящем в България има само 9 фирми, които имат EMAS регистрация (след направена справка в http://ec.europa.eu/environment/emas/register/), което прави така формулираният критерий приложим за много малко организации. Същевременно са налице и други стандарти и маркировки на ЕС за екологосъобразно и ресурсноефективно	**Предложението се приема частично** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана като максимален брой точки се предоставя в случай, че са изпълнени две от трите условия в критерия. По този начин отпада изискването кандидатите да имат едновременно EMAS и ISO 14001, за да получат максимален брой точки и реално се разширява обхвата на кандидатите, които могат да покрият критерия.

			производство, които са специфични по отрасли и дейности, и които биха могли да се включат в оценката. Сред тези стандарти са EU Ecolabel, Eucertplast, Blue Angel и др. В тази връзка предлагам за получаване на максимален брой точки по този показател да се включат и други европейски и международни стандарти за опазване на околната среда, ресурсна и енергийна ефективност. Поздрави, Анелия Стоянова	
17.	office@bica-bg.org, Румен Радев	28.11.2016	Относно: Обществено обсъждане на процедура „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА, Във връзка с обществено обсъждане на процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" по приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност" на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 предлагаме на Вашето внимание КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ по материалите за обществено обсъждане на процедура „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"	**1. Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП.

			1. При предложената схема за включване на енергийния одит в проектното предложение и оценяването му от „компетентни външни лица..." ще има проблеми с гарантирането на липсата на конфликт на интереси и осигуряването на прозрачност при оценката. Допълнително кандидатите са лишени от възможността за своевременно коригиране на енергийния одит (при необходимост), което предвиждаше процедурата за МСП. Проведената процедура за енергийна ефективност за МСП според нас доказа ефективност на подхода при нея и много добрите възможности на АУЕР за качествено, контролирано, изпълнявано по единна методика и в кратки срокове оценяване на енергийните одити. Предложение: Да се приложи подхода от аналогичната процедура за МСП като оценката на енергийните одити бъде извършвана от АУЕР. Ако това е неизпълнимо, да се извършва оценката на два етапа: първо да се оценяват енергийните одити с възможност за еднократно връщане за корекции, а след това да се оценяват проектите, изготвени на база утвърдени одити. 2. Ограничението „Няма да се подкрепя изпълнението на мерки за енергийна ефективност, при които паричната равностойност на неенергийните спестявания е по-голяма от тази на енергийните спестявания" е нереалистично що се	Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. Провеждането на публична процедура по избор на друга структура, която да извършва контрола на енергийните одити би забавило твърде дълго във времето обявяването на настоящата процедура. С оглед на сравнително по-малкия брой проекти, който очакваме да получим по тази процедура в сравнение с процедурата за МСП, както и ограничения бюджет по нея са аргументи в посока да обявим процедурата без предварителен контрол на одитите и възможност за тяхното коригиране. Следва да се има предвид, че процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" е процедура на

			отнася до мерки за придобиване на енергийно спестяващи машини и оборудване. Например: Една съвременна високотехнологична металообработваща машина (заместваща стара/стари) ще доведе до енергийни спестявания, но в същия момент високата й производителност ще осигури значително по-големи приходи от осигуряваните от заместените стари машини и със сигурност по-големи парични спестявания. Освен това инвестициите при получаване на регионална помощ трябва да водят до увеличаване на производствения капацитет, което се постига чрез ново производствено оборудване. Такова оборудване има висока стойност и да се изкупува предимно от намаляване на енергийните разходи е невъзможно. Напомняме, че такова ограничение липсваще при процедурата за МСП. Предложение: Да отпадне цитираното ограничение. 3. Предлаганият минимум на исканата безвъзмездна финансова помощ от 500 000 лева е неоправдано висок. Предложение: Изискваният минимум да бъде 250 000 лева. 4. Някои от критериите за техническа и финансова оценка са с нереално завишени изисквания: а) „Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие." При предлаганата скала единици кандидати биха получили повече от 7 точки (загуба на 15 точки).	конкурентен подбор на проекти и подкрепа ще бъде предоставена на тези, който най-точно и качествено са изготвили своите енергийни одити и проекти. Не на последно място следва да се има предвид, че двуетапен процес на оценка на проектните предложения съгласно описания от Вас начин е невъзможен, защото е в противоречие с изискванията на ЗУСЕСИФ и ПМС 162 от 5 юли 2016 за определяне на детайлни правила за предоставяне на БФП по програмите, съфинансирани от ЕСИФ. **2. Предложението се приема частично** Във финалната версия на документацията по процедурата ограничението е преформулирано като е сложено изискване паричната равностойност на енергийните спестявания за дадена мярка да не е по-малка от 20 % от общия размер на спестяванията, които ще бъдат

			b) „Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.)." Предлаганата скала е абсурдна – оценките показват, че едва ли ще се намерят предприятия, които да постигнат дори над 2 – 3 kWh/lv.лв. (загуба на поне 17 точки). c) „Претеглен марж на печалбата (2013, 2014, 2015 г." В производствената сфера марж на печалбата над 12 – 15% е изключително рядък. (загуба на поне 4 точки). d) „Претеглена брутна добавена стойност (2013, 2014, 2015 г.)" Положението е аналогично на това с маржа на печалбата – трудно биха се достигали над 20% (загуба на поне 3 – 4 точки). e) „Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2013, 2014, 2015 г.)" Големите предприятия имат активи от порядъка на десетки милиони (някои и повече), като в същия момент печалбите са сравнително ниски. По статистически данни печалби над 10% са изключително редки (загуба на поне 4 точки). Видно от горното големи предприятия, особено от производствената сфера, биха губили над 40 точки само от петте показателя (а ще губят още от приоритизирането и другите критерии). Това определя невъзможност да се наберат 60 точки, за да се влезе въобще в класиране. Предложение: Да се преработят скалите, като се поставят много по-ниски стойности за максималния брой точки, а в някои случаи – и за минималните. Например:	реализирани в резултат от изпълнението ѝ. Допълнително е включен нов критерий за оценка „Парична равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта", който приоритизира мерки с по-висок размер на паричната равностойност на енергийните спестявания. **3. Предложението не се приема** Целта на настоящата процедура е предоставяне на фокусирана подкрепа на големите предприятия в България за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с цел постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност на икономиката. Един от непосредствените очаквани ефекти от подкрепата е намаляване на енергийна интензивност на икономиката, който е и основният индикатор за резултат по ПО 3. УО на ОПИК счита, че фокусиране на

			a) „Процент енергийно спестяване от предвидените за въвеждане по проекта мерки на ниво предприятие." 22 точки при > 10%, а 0 точки при < 0.5% b) „Енергийна ефективност на инвестицията като отношение на количеството спестена енергия в kWh на годишна база към необходимата инвестиция в лева (kWh/лв.)." 20 точки при >2.5 kWh/лв., а 0 точки при,0.25 kWh/лв c) „Претеглен марж на печалбата (2013, 2014, 2015 г.)" 6 точки при >15%, а 0 точки при<3% d) „Претеглена брутна добавена стойност (2013, 2014, 2015 г.)" 6 точки при >25%, а 0 точки при<5% e) „Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2013, 2014, 2015 г.)" 6 точки при >12%, а 0 точки при<1% С УВАЖЕНИЕ, РУМЕН РАДЕВ ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ	подкрепата към проекти с по-висок минимален праг заедно със съответното съфинансиране би осигурило по-съществен ефект от гледна точка енергийна ефективност на ниво отделно предприятия и оттук би гарантирало и по-съществени резултати на ниво икономика. **4. a)**Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. b) Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **c)** Скалата за оценка на посочения от Вас критерий е ревизирана във финалната версия на документацията по процедурата. **d) Предложението не се приема** УО на ОПИК е заложил стойностите по критерия „Претеглена брутна добавена

				стойност", базирайки се обстоен анализ, който е извършил по отношение на подадени проектни предложения от кандидати по схеми с идентични изисквания. **е)** Критерият „Претеглен коефициент на рентабилност на активите" е заменен с друг критерий във финалната версия на документацията, а именно „Съотношение между паричната равностойност на енергийните спестявания спрямо общия размер на спестяванията, които ще бъдат реализирани в резултат от изпълнението на мерките по проекта".
18.	office@ecq-bg.com, Людмил Манев	28.11.2016	Предложения за корекции в насоки за процедура за подбор на проекти **BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"** по приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност" на програмата **Предложение 1:** ***Да се прави предварителна оценка на енергийните одити, които са основа за подаване на проектно предложение*** Съгласно предварителните условия за кандидатстване „За да са допустими по настоящата процедура проектите трябва да се	**1.Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не

			основават на мерки, препоръчани в енергиен одит по образец („обследване за енергийна ефективност"), изготвен за целите на процедурата за подбор на проекти", като „Контролът относно качеството на изготвените енергийни одити ще бъде извършван от компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие. Посоченото ще бъде извършвано в рамките на процеса на оценка на проектните предложения". Като евентуални бенефициенти по тази процедура считаме, че енергийните одити трябва да минават предварителна оценка преди подаването на проектното предложение и бенефициентите следва да имат възможност за корекция на одитите. Изготвянето на енергиен одит на едно голямо предприятие е сложен процес, в който съществуват предпоставки за допускането на технически грешки, които могат да повлияят върху качеството на одита. Нещо повече изготвянето на тези одити се извършва от лицензирани одитори, които обаче могат да не бъдат достатъчно добре запознати с изискванията на процедурата и одитът да бъде отхвърлен поради технически пропуск, а оттам и проектното предложение. В допълнение изготвянето на проектно предложение е процес, който отнема както много време, така и много ресурси. Затова евентуалното изготвяне на проект, който би могъл да бъде отхвърлен, заради качеството на енергийния одит, ще бъде допълнителна тежест за бенефициентите, която може да откаже много бенефициенти да кандидатстват, и представлява	могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. **2.Предложението не се приема** Бихме искали да обърнем внимание, че процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия" се отнася до големи предприятия, както е видно и от самото заглавие на процедурата. В тази връзка УО на ОПИК не счита, че следва да се залагат идентични изисквания за различни по категория предприятия. Допълнително

			ограничаващо условие за кандидатстване. Също така в рамките на същата процедура, но за МСП, енергийните одити бяха предварително оценявани, като в случай на установени несъответствия или забележки по съдържанието на енергийния одит, АУЕР уведомяваше кандидата като отправяше искане за преработка на енергийния одит и/или разяснения. По този начин фирмите имаха възможност да коригират и отстранят несъответствия в своите одити, което беше предпоставка повече фирми да участват в процедурата. Всичко това поставя МСП в по-изгодна позиция, дава им конкурентни предимства и създава условия за нелоялна конкуренция и дискриминация спрямо големите предприятия. **Предложение 2: *В допустимите разходи да бъдат включени разходи за извършване на енергиен одит по образец*** Тъй като по тази процедура размерът на БФП е 50 %, а проектите следва да са за минимум 500 000 лв, считаме, че ако извършването на енергиен одит е допустим разход, това ще бъде допълнителен стимул за фирмите да кандидатстват, тъй като разходите за одит на голямо предприятие ще бъдат значителни за разлика от тези, които са при МСП, и при равен процент на безвъзмездна помощ и съфинансиране, разходите за енергиен одит ще бъдат значително перо за предприятията и ще отнемат много средства. Също така в рамките на същата	съгласно текста на ОПИК, заложен в ИП 3.1. по програмата *за извършване на обследвания за енергийна ефективност ще бъдат подкрепяни само предприятия, които не попадат в обхвата на задължителния режим съгласно Директивата за енергийната ефективност*, а големите предприятия попадат именно в този обхват. На база посоченото разходите за извършване на енергиен одит не може да се включат като допустими разходи по процедурата. **3.Предложението не се приема** Съгласно посоченото и във вашето становище БДС EN ISO 9001 е най-популярният и широко разпространен международен стандарт и в тази връзка включването му като допълнителен стандарт, особено по процедура за големи предприятия, няма да има добавена стойност. Независимо от това следва да имате предвид, че скалата за оценка на посочения критерий е ревизирана като максимален брой точки се предоставя в

			процедура, но за МСП, такова бюджетно перо беше допустимо, като това води до неравнопоставеност между МСП-та и големите предприятия, поставя МСП в по-изгодна позиция, дава им конкурентни предимства и създава условия за дискриминация спрямо големите предприятия. **Предложение 3:** Критерии „Икономическа и финансова стабилност на кандидата", показател 1: Внедрени стандарти: кандидатът има въведена система за управление на предприятията съгласно следните стандарти: EMAS (Схема на Общността за управление по околната среда и одитиране), БДС EN ISO 14001, БДС EN ISO 50001/предвижда да въведе БДС EN ISO 50001 Предлагаме към изредените стандарти да се добави и стандарт **БДС EN ISO 9001**, тъй като това е най-популярният и широко разпространен международен стандарт, поставящ изискванията към системите за управление, и който служи като доказателство на международно ниво, че дадена организация е способна да предоставя непрекъснато продукт/услуга, който да удовлетворява клиентските и приложимите нормативни изисквания и се стреми към непрекъснато усъвършенстване на процесите. Всяка организация, която иска да демонстрира стремежа си към непрекъснато усъвършенстване и подобрение на управленската си дейност и процеса на работа, следва да е сертифицирана по стандарт ISO 9001. Нещо повече този сертификат доказва ангажираността на предприятията към	случай, че са изпълнени две от трите условия в критерия. По този начин отпада изискването кандидатите да имат едновременно EMAS и ISO 14001, за да получат максимален брой точки и реално се разширява обхвата на кандидатите, които могат да покрият критерия. **3. Предложението не се приема** Посочената промяна е направена във връзка с влизането в сила на Наредба за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН (Приета с ПМС № 243 от 20.09.2016 г., обн., ДВ, бр. 76 от 30.09.2016 г.). В посочената Наредба е определено и кога един документ се счита за получен в ИСУН. **5. Предложението не се приема** Следва да се има предвид, че

			подобряване и оптимизиране на дейността. **Предложение 4:** Да се запази досегашният срок за отстраняване на нередовности Съгласно предварителните условия *„Исканията за представяне на допълнителни документи и разяснения ще се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата като кандидатът ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил….За дата на получаване на исканията за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020.*" До момента и по-специално и в същата процедура, но за МСП, *„За дата на получаване на уведомленията се счита датата, отбелязана в ИСУН 2020, на която кандидатът е влязъл в профила си, за да провери съдържанието на изпратеното чрез ИСУН искане. В случай че посоченото действие не бъде отразено в ИСУН в рамките на 3 дни от изпращане на уведомлението, срокът за отстраняване на нередовностите започва да тече от деня, следващ изтичането на 3 дневния срок*." Проверката на проектните предложение е дълъг период, който обичайно продължава минимум 3 месеца. Начинът, по който е формулиран срокът за отстраняване на пропуски, предполага, че кандидатите трябва да имат достъп до имейл адресът, с който е асоцииран профилът им, постоянно за времето, в което тече оценката на проектното предложение. Това практически не е възможно, а също така би следвало да се вземе предвид	включването на критерия за Натура 2000 е съгласно приетите с решение на МС (№ 3 от 06.01.2016 г.) Насоки за интегриране на Политиката по изменение на климата и политиката по опазване на околната среда (ПОС и ПИК) в ЕСИФ, където УО на ОПИК има ангажимент по процедурите по инвестиционен приоритет 3.1. да приоритизира проекти по посочения критерий. По процедура BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия" беше преценено, че положителният ефект върху зоните от НАТУРА 2000 би бил сравнително минимален и в тази връзка подобен критерий не беше включван, но с оглед на обхвата на дейността и ефекта, който би имала една интервенция в областта на ЕЕ по отношение на големите предприятия, смисълът от неговото прилагане при процедурата за големи предприятия е значително по-голям. По отношение на формулировката „около" навсякъде в текстовете на

			възможността от поява на форсмажорни обстоятелства, които биха могли да възпрепятстват кандидатите от достъп до техния имейл за някакво време. Затова считаме, че срокът, който сме цитирали от условията за кандидатстване по процедура „ Енергийна ефективност за МСП" е по-подходящ и дава достатъчно време на кандидатите да реагират на отправените им искания. **Предложение 5: Регионалната приоритизация на проектите да се извършва съгласно районите за планиране** Считаме, че критерият за регионална приоритизация, съгласно който точки се присъждат на проекти, които „се изпълняват около и в териториите от мрежата Натура 2000", е неясен и неточен, тъй като терминът „около" не е конкретен и не е пояснен. Не става ясно какво се разбира под „около териториите", което е предпоставка за различни тълкувания.	процедурата, където това е приложимо, е посочено в бележка под линия, че следва да се разбира по следния начин: Проектът се изпълнява в населено място, чието землище попада частично или изцяло в границите на защитена зона от мрежата „Натура 2000". Допълнително като източник на информация е посочено къде може да бъде направена такава справка, а именно „Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000" http://natura2000.moew.government.bg (раздел Документи/Цифрови данни, свързани с мрежата Натура 2000).
19.	tania.hristova@gmail.com, Таня Христова	28.11.2016	Уважаеми дами и господа, във връзка с обществено обсъждане на документация по процедура за подбор на проекти BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия", имам следния коментар. Моля да предвидите някакъв механизъм за контрол на одитните доклади, който няма да ощети компаниите в	Предложението е получено след срока **Предложението не се приема** Съгласно предоставено от АУЕР становище, посочващо сериозните ангажименти, които стоят пред Агенцията през 2017 г. и отчитайки

			сравнение с МСП. Напр.да се предвиди възможност за еднократно нанасяне на корекции и/или разяснения по енергийния доклад в рамките на оценката на проекта, така както в процедурата за МСП кандидатите имаха възможност да коригират докладите съгласно указания или въпроси на АУЕР. Ако по време на оценката на доклада от външни оценители се установят технически грешки или методически такива, не би следвало проектното предложение автоматично да отпада, защото не е сигурно, че ще има бюджет за втори прием по схемата. Благодаря! Таня Христова	липсата на достатъчно ресурси за изпълнение на текущите и допълнителните им задачи, същите не могат да се ангажират с дейността по извършване на предварителен контрол относно качеството на извършените обследвания по процедурата, подобно на процедурата за МСП. Независимо от това следва да се има предвид, че изразът „компетентни външни лица, които ще притежават нужните умения и квалификация, за да оценяват тяхното съответствие" не изключва варианта част от тези лица да са представители на АУЕР при създала се от тяхна страна към съответния момент възможност за включване в процедурата. Допълнително бихме искали да обърнем внимание, че подобна корекция на енергийните одит в рамките на процеса на оценка на проектните предложения е в противоречие с принципите за извършване на оценка на проектни предложения, залегнали в ЗУСЕСИФ и ПМС 162 от 5 юли 2016 за определяне на детайлни правила за предоставяне на БФП по програмите, съфинансирани от

<table>
<tr><td rowspan="3">Министерство на икономиката

Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ОПИК</td><td colspan="2">НАРЪЧНИК ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ” 2014 - 2020 (ОПИК)</td><td>Вариант 2</td></tr>
<tr><td>Глава 4
Приложение 4.I.6.</td><td>ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Образец на Таблица за направените предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане на проект на ИГРП/ Насоки и пакет документи за кандидатстване</td><td>страница: 115/115</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган</td><td>Дата:
април 2016 г.</td></tr>
<tr><td>Версия:
август 2016 г.</td></tr>
</table>

				ЕСИФ.